

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Kočljiva naloga

Českoslovaško vprašanje, kakor se v nekoliko presplošni obliki imenuje v zadnjem času vse kompleks problemov, katerih bistvo je v iskanju nove ureditve českoslovaške države glede na zahteve sudetskih Nemcev in ostalih narodnih manjšin, je stopilo te dni v povsem novo fazo. Ta se na splošno že označuje za »odločilno«, četudi njen pravi pomen še ni tako jasen, da bi bilo že ta hip mogoče zarisati obrise zares novega razvoja. Angleška vlada je, kakor pravijo poročila, s pristankom českoslovaške vlade in v sporazumu s francosko vlado imenovala bivšega ministra lorda Walterja Runcimana za »stalnega svetovalca« v Pragi. Njegova misija, o kateri podrobnosti še niso določene, naj bi bila v glavnem dvojna: kot opazovalec in posredovalec, toda brez posebnih razsodniških funkcij naj bi pomagal českoslovaški vladi pri naporih za sporazum s sudetskimi Nemci.

Daljnosežnosti tega imenovanja, ki ga že sedaj označujejo ponekod kot prvi korak k »internacionalizaciji« českoslovaškega vprašanja ter kot nujni zunanji poseg v razgovore med českoslovaško vlado in sudetskimi Nemci, ni mogoče prezreti. Pričakovati smemo zato že v kratkem novih ugibanj o pravem ozadju te angleške odločitve ter o nameni, ki so z njo v zvezi. Za danes se moramo omejiti samo na ugotovitve nekaterih znanih okoliščin, v katerih je dozorel sklep angleške vlade, da si tako vsaj posredno razložimo njegov pomen. Zelo dragocen doprinos k razumevanju nove angleške akcije v českoslovaškem vprašanju pa so končno tudi Chamberlainove izjave v spodnji zbornici, ki jih moramo še posebno upoštevati, ako se želimo izogniti prenapetim sodbam.

Dan pred objavo prvega poročila o imenovanju Runcimana za angleškega posredovalca na českoslovaškem so listi poročali, da je imel angleški poslanik v Pragi Newton razgovor z ministrskim predsednikom dr. Hodžo, francoski zunanji minister Bonnet pa istočasno s českoslovaškim poslanikom v Beogradu dr. Osuskim. Še pred tema dvema razgovoroma pa se je vzporedno z obiskom angleških suverenov v Franciji zelo obširno pisalo o dveh zanimivih nemških korakih v Londonu. Še pred odhodom angleškega zunanjega ministra lorda Halifaxa v Pariz so vzbudili veliko pozornost razgovori Hitlerjevega adjutanta, stotnika Wiedemanna z zunanjim ministrom Halifaxom, takoj za tem pa so se v listih pojavile neke nove kombinacije v zvezi z obiskom nemškega poslanika v Londonu Dirksena pri angleškem premieru Chamberlainu.

O Wiedemannovih razgovorih je postal Chamberlain v spodnji zbornici pisano pojasnilo, v katerem označuje Wiedemannove razgovore s Halifaxom kot stik informativnega značaja brez konkretnega obsežja, poudarja pa, da je Hitlerjev adjutant »ponovil že dana zagotovila nemške vlade, da se doseže mirna ureditev vseh vseh vprašanj«. Kakor bi se dalo soditi po pisanju pariškega oficijoznega »Tempsa« po obisku angleške kraljevske dvojice v Parizu, je v istem smislu informiral francoske državniče tudi lord Halifax. V nasprotju z najrazličnejšimi govoricami, ki so krožile po Dirksenovem sprejemu pri Chamberlainu glede nekaterih konkretnih nemških predlogov za sporazum s Českoslovaško, je komunicirala angleška vlada ugotovil, da je hotel poslanik Dirksen pred svojim odhodom na dopust »dati samo ponovna zagotovila o miroljubnih težnjah nemške vlade ter o njeni želji, da bi čimprej prišlo do ugodne in zadovoljujoče rešitve sudetskega vprašanja«, dočim je Chamberlain s svoje strani izrazil zagotovila »o posredovanju, ki ga bo angleška vlada nadaljevala v Pragi«. V podobnem smislu je bil sestavljen komunicirane nemške vlade, ki pa posebej poudarja, da je nemški poslanik obrnil pozornost angleške vlade »na vesti, po katerih bi se zdela, da praska vlada ni pripravljena ustreči na primeren način sudetskimi zahtevam«. Pri biti je končno treba da je v komuniciranju o francosko-angleških razgovorih v Parizu ob obisku angleških suverenov izrečno poudarjena »skupna volja Francije in Anglije, da nadaljujeta svojo akcijo pomirjenja in sprave« na tem področju.

Iz vseh teh okoliščin bi se dalo sklepati, da se je Nemčija v trenutku poglavljanja francosko-angleškega sodelovanja vpletla v razgovore med Londonom in Parizom s svojimi zagotovili o miroljubnih namelih glede vseh vseh vprašanj, še posebej pa glede sudetskega vprašanja, dočim lahko smatramo vse ostale konkretne navedbe o angleško-nemških stikih vsaj za preuranjene domneve. Pa tudi že samo po tem, kar nam je znano, lahko spoznamo, da je na prelomu med prejšnjim in tem tednom stopila českoslovaška zadeva v izredno važno fazo, saj ugotavlja tudi pariški »Temps«, da ni mogoče prikriti kočljivosti, »ki nastaja s tem, da se interna-

PRVE PODROBNOSTI O VSEBINI ČSL. NARODNOSTNEGA STATUTA

Statut vsebuje določbe o kulturni avtonomiji, o zaščiti narodne pripadnosti, o narodnostnem proporciju v javnem življenju, o uradnih jezikih itd.

Praga, 27. julija. d. »Prager Tagblatt« objavlja danes vsebino narodnostnega statuta, ki ga je odobril odbor političnih ministrov. Osnutek ima tri uvodne določbe ter 13 poglavij. V prvem uvodnem paragrafu je načelna izjava o českoslovaški narodnostni politiki ter se glasi:

»Da se združijo ter izpolnijo določbe narodnostnega prava v českoslovaški republiki in vnovič izpriča volja českoslovaške republike izpolnjevati zgodovinsko nalogo zblizevanja narodov v duhu demokracije in humanosti, se izdaja ta narodnostni statut českoslovaške republike.«

Prvo poglavje ponavlja že v ustavi izrečena načela o enakosti vseh državljanov brez razlike narodnosti. V § 1. je važna določba, da ni pripadnosti h kakemu jeziku, plemenu ali veri noben vzrok, da bi se mogel kdo smatrati za nezanesljivega državljan.

Narodna pripadnost in njena zaščita

Drugo poglavje govori o ureditvi narodne pripadnosti in skrbi za narodnostni mir. Narodnost se določa navadno po materinskem jeziku. Vsak državljan, star nad 18 let, more izjaviti pred oblastmi, da spada k drugi narodnosti, kakor pa je dotlej pripadal po podatkih očeta ali varuha. Okrajni urad, ki mu je predložena taka izjava, priznava priznanje h kakoj narodnosti samo tedaj, če ne govori dotičnik svojega materinskega jezika v družini in če popolnoma obvladuje jezik naroda, h kateremu se hoče priključiti. Le židje se morajo priznati k židovski narodnosti tudi takrat, če niso podani ti jezikovni pogoji.

Tretje poglavje govori o kazensko-pravnem varstvu narodnostne pripadnosti in narodnostnega mira. Vsako nasilno raznarodovanje je kaznivo, prav tako tudi raznarodovanje s podkupovanjem. Kdor skuša koga, ki je nad 18 let star, pregovoriti s silo ali grožnjo k priznanju h drugi narodnosti, kdor kot zakoniti zastopnik osebe, stare manj kakor 18 let, prijavi to osebo k drugi narodnosti kakor materinski, kdor pošlje v svrhu raznaroditve kakoj zaupano mu osebo v šolo z drugim učnim jezikom in ne z materinskim, se kaznuje zaradi zločina od 6 mesecev do enega leta ječe, v posebno obtežljivih primerih pa do 5 let ječe. Raznarodovanje s podkupovanjem se kaznuje kot prestopček z zaporom od 14 dni do 6 mesecev, v posebno obtežljivih okoliščinah pa do enega leta. Nadalje kazni so določene za vsako motenje narodnega mira in sramotenje zaradi narodnosti, jezika ali plemena.

Četrto poglavje vsebuje določbe o varstvu narodne pripadnosti. Otroci se sme izročiti v tujo oskrbo samo primerni osebi iste narodnosti. Šolobvezni otroci, ki se s dovoljenjem šolskih oblasti šolajo doma in so zato oproščeni šolskega obiska, se morajo poučevati v materinskem jeziku.

Narodnostni proporcije v vseh zastopstvih

Peto poglavje govori o razmerjem zastopstva pripadnikov posameznih narodnosti v javnem življenju. Volitve v zakonodajne oblasti in zastopstva deželnih samouprav se vrše po proporciju. Tudi pri imenovanju članov v posvetovalne svete in druge organe javne uprave se mora upoštevati narodnostni proporcije. Novi nameščenci na sistemiziranih službenih mestih pri državnih ali po državi upravljanih ustanovah ter podjetjih, ki služijo izključno potrebam prebivalstva gotove narodnosti, se morajo imenovati predvsem iz vrst priselcev dotične narodnosti. Pri imenovanju novih nameščenecv na sistemiziranih mestih v civilni državni službi je treba skrbeti, da se sprejemajo, v kolikor ne obstoja pomanjkanje primernih priselcev, načelno v takem razmerju, kakršno obstoja med prizadetimi narodnostmi v vsej državi, v kolikor velja to personalno stanje za vse državno ozemlje, drugače pa v razmerju, ki ustreza številu pripadnikov prizadete narodnosti na področju dotične dežele. Kjer se zaradi premanjhnega števila sistemiziranih službenih mest ali zaradi drugih važnih vzrokov ne bi mogel izvajati narodnostni ključ, se mora nastalo nesorazmerje izravnati v duhu zakona v kakem dru-

cionalizira razprava, ki je v svojem bistvu notranja českoslovaška zadeva.

Nekoliko jasnosti je v svojo zadevo vnesel s svojimi izjavami v spodnji zbornici tudi Chamberlain. Iz njegovih besed lahko razberemo naslednje važne ugotovitve: Anglija želi slej ko prej mirno ureditev spora, pri tem pa se zaveda, da težav ni mogoče odpraviti v nekaj tednih; prizadeti stranki ne moreta spora sami urediti, zato je potrebno posredovanje, ki pa ne pomeni pritiska na českoslovaško vlado v želji po prenapetjem pospešenju pogajanj, temveč samo v želji, da se v stikih obeh strank najde oblika prostovoljnega dogovora, preden bi ta bil predložen parlamentu v odobritev. Povsem neodvisen opazovalec, preiskovalec in posredovalec, ki naj bi postopal samo v svoji osebni funkciji ter v popolni neodvisnosti od vseh vlad, naj bi pripomogel s svojimi nasveti, da bi se tak dogovor čimprej dosegel. Chamberlain končno ni prikril, da je naloga takega opazovalca

gem personalnem stanju. Slična načela veljajo tudi za sprejem nameščenecv in delavcev v samoupravnih ustanovah, samoupravnih korporacijah ter drugih organov javne samouprave.

Proporcije v gospodarstvu

Šesto poglavje določa proporcitnost v javnem gospodarstvu. Mesta in okrajci, v katerih so verske, narodnostne ali jezikovne manjšine, morajo uporabljati odgovarjajoče zneske za vzgojo, verstvo in dobrodelne namene teh manjšin. Pri uporabljanju proračunskih sredstev za kulturne in dobrodelne namene je treba skrbeti, da se brez oškodovanja celotnih državnih ali pokrajinskih interesov dotirajo kulturne in dobrodelne ustanove manjšin po istih načelih kakor ustanove českoslovaškega naroda. Državne dobave doma se imajo razdeliti po možnosti tako, da participirajo pripadniki posameznih narodov pri celotni vsoti po narodnostnem ključu. Če gre za dela ali dobave povsem lokalnega ali pokrajinskega značaja, potem se mora dati, ne da bi bili oškodovani državni interesi, pri enakih cenah in kakovostnih razmerah prednost ponudnikom iz dotičnega kraja ali pokrajine. V jezikovno mešanih krajih in pokrajinah je treba upoštevati sorazmerno narodnostno sestavnost prebivalstva, kakor tudi, ali zaposlujejo podjetniki pripadnike vseh narodnosti ter tako prispevajo k zblizanju med posameznimi narodnostmi in k narodnemu miru.

Šedmo poglavje določa proporcitnost v celotnem šolstvu. Vsak manjšinski narod ima pravico do šol po razmerju prebivalstva. Srednje in visoke šole narodnih manjšin se imajo tako izpopolniti, da bodo številčno sorazmerno enakomerno kakor češke in slovaške.

Šolska in kulturna avtonomija

Osmo poglavje govori o narodnostni samoupravi v šolstvu. V šolskih občinah in okrajih Češke, Moravske in Slovaške se imajo osnovati krajevni šolski sveti in okrajni šolski odbori ločeno po učnem jeziku. V vsaki deželi se osnuje deželni šolski svet z narodnostnimi sekcijami in narodnostnimi upravnimi senati. Podrobnejše določbe vsebuje zakon o deželnih šolskih svetih. Pedagoško nadzorstvo izvršujejo nadzorniki istega naroda.

Deveto poglavje vsebuje podrobne določbe o narodnostni samoupravi v ljudski vzgoji. Nadalje določbe se tičejo narodnostne samouprave v deželnih kulturnih svetih, splošnem pokojniškem zavodu centralni banki českoslovaških hranilnic in uradih za označevanje hmelja.

Dočim sta doslej le poslanska zbornica ali pa senat mogla skleniti z absolutno večino priziv na ustavno sodišče, bo imelo odslej to pravico 50 poslancev ali 25 senatorjev.

Jezikovne določbe

V jezikovnem zakonu se določa obseg uporabljanja manjšinskega jezika, vendar pa meja še ni končno določena. V prometu med državnimi uradi in občinami, katerih poslovni jezik ni českoslovaški, se ima običajno uporabljati le manjšinski jezik, če pa zahteva stvar po svojem značaju, se mora dopisovati dvojezično. Jezikovni zakon se tiče, kar doslej ni bil primer, tudi državnih podjetij. V poslovanju teh podjetij, zlasti pa v strokovnem in trgovinskem prometu, so dopustni v obveščanju s strankami vsi manjšinski jeziki.

V notranji šolski upravi bodo uporabljali v bodoče učni jeziki.

Jezikovni zakon napoveduje tudi novo jezikovno odredbo, v kateri se tudi pri jezikovni kvalifikaciji uradnika ne bo upoštevalo samo znanje državnega jezika, temveč tudi drugih jezikov.

Nemci odklanjajo

Praga, 27. julija. w. Glede temeljnih smernic narodnostnega statuta, ki jih je objavil »Prager Tagblatt«, izjavljajo na sudetsko-nemški strani, da je vsebina sa-

in posredovalca težka, »zelo odgovorna in zelo kočljiva«.

Sodeč po prvih odmevih imenovanja lorda Runcimana na to odgovorno mesto, so v Pragi in Berlinu z osebo posredovalca zadovoljni, saj ga na obeh straneh prikazujejo v najlepši luči. Tudi sudetsko-nemška stranka je pristala na Runcimanoovo posredovanje. Veliki vprašaji se pojavljajo le glede določitve funkcij angleškega »posredovalca«. Českoslovaški listi, ki pozdravljajo prihod lorda Runcimana že zato, ker bo imel priliko, da se objektivno informira o dejanskem položaju, kar gotovo ne more biti v škodo bratski republiki, postavljajo že sedaj skrajne meje njegovi misli. Po njihovem mnenju more njegova naloga obstajati samo v tem, da daje pobude za doseg sporazuma med vlado in sudetsko-nemško stranko, českoslovaška vlada pa more vzeti njegove nasvete na znanje le, v kolikor so v skladu z edinstvom in suverenostjo českoslovaške države.

mo ponovitev obljub, ki jih je že svoječasno dala českoslovaška vlada takozvanim aktivističnim nemškimi malim strankam, ki pa niso nikoli bile izvršene v praksi, temveč so se končale z neuspehom. Upravna reforma po pripravljenih smernicah vlade ne bi prinesla drugega kakor stopnjevanje birokratizma, ki se je že sedaj na Českoslovaškem razvil do najvišnje stopnje.

Angleška javnost odobrava Chamberlainove ukrepe

Odločitve v ČSR naj prinesejo trajno rešitev Tudi zagovorniki izolacijske politike ne protestirajo

London, 27. julija. h. Sklep angleške vlade, da se odpošlje lord Runciman kot posredovalec v Prago, je bil danes predmet glavne pozornosti vladnih in sploh političnih krogov. To pobudo v Londonu splošno odobrava razen izolacijskih politikov, ki pa so v zadnjem času stalno v umiku. Kakor se zatrjuje, bo lord Runciman šele konec prihodnjega tedna odpotoval v Prago. Tam bo najprej proučil celotni položaj in imel razgovore z odločilnimi českoslovaškimi in nemškimi faktori. Potem bo iz Prage odpotoval v London, tam poročal o svojih dogajanjih in se nato vrnil spet na českoslovaško. V poučenih krogih računajo, da bo lord Runciman precej dolgo ostal na českoslovaškem, kar »spravljajo v zvezo z zapletenostjo vsega problema in pa tudi z dejstvom, da želijo v Londonu in tudi v Pragi doseči trajno rešitev in se zato ogniti vsakim prenapetim odločitvam«.

V vseh političnih krogih, tudi pri opoziciji se danes poudarja, da so večerajšnje Chamberlainove izjave imele ugoden odmev, obenem pa tudi znaten vpliv na splošno pomirjenje v Evropi, predvsem zaradi tega, ker so nudile nedvomno dokaz za to, da se angleška vlada ne poskuša odtegniti odgovornosti in skrbi za rešitev najvažnejših evropskih vprašanj, čeprav problemi, ki jih je treba rešiti v nekaterih primerih, zadevajo Anglijo samo posredno. Splošno presenečenje je izkazovalo Chamberlainovo poročilo, da je bil lord Runciman izbran za posredovalca na pobudo praska vlade. Zelo dober vtis je napravilo povsod, da je angleška vlada ravnala skrajno previdno, da bi se ne dotaknila suverenosti českoslovaške države. Obenem se opozarja, da Chamberlain ni popustil niti glasovom nekaterih ekstremnih konservativcev, niti ponovnim opozorilom nekaterih listov, kakor »Daily Mail« in »Daily Express«, ki so poudarjali potrebo, naj se Anglija drži ob strani, kadar gre za evropske spore.

Kdaj bo prišel Runciman

Praga, 27. jul. h. Nekateri českoslovaški listi so večeraj objavili vesti, češ da bo posredovalec angleške vlade lord Runciman že v teku jutrišnjega dneva prispel v Prago. Te vesti so precej preuranjene in se mora po londonskih vesteh računati, da bo lord Runciman prispel v českoslovaško prestolnico šele 6. avgusta. V zvezi s tem je treba še pripomniti, da teko dela za ureditev narodnostnega vprašanja ne glede na Runcimanoov prihod nemoteno dalje.

Hodževo glasilo o misiji lorda Runcimana

Praga, 27. julija. AA. List »Slovenski Hlas«, glasilo predsednika dr. Hodže, se v posebnem članku bavi s misijo lorda Runcimana, o katerem pravi, da je zelo potrebna in koristna, ker so vprašanja notranje politike Českoslovaške dobila mednarodni pomen in je potrebno, da se od blizu prouči. Lord Runciman bo imel priliko pripraviti se, da je praska vlada vselej z najboljšo voljo skušala rešiti vprašanje manjšin in da je v tej smeri tudi

Debata v spodnji zbornici

London, 27. jul. AA. Po Chamberlainovnem govoru se je v parlamentu razvila živahna debata o zunanji politiki.

Konservativni poslanec Bismann je pozdravil politiko predsednika Chamberlaina. Ker je svet prišel do spoznanja, da se morejo politični in gospodarski problemi reševati na mirnem način, je dolžnost Anglije, da pokaže, kako se da priti po mirni poti do takih rešitev.

Poslanec delavske stranke Sorenson je je ugotovil: Če more Anglija v Afriki pomeniti veliko gospodarsko silo, potem se logično kaj takega ne more odreči Italiji v Abesiniji. Isto velja tudi za Nemčijo.

Konservativni poslanec Bukster, ki se je vrnil s potovanja po srednji Evropi, je dejal, da veruje, da Nemčija iskreno želi mirno ureditev vprašanja sudetskih Nemcev.

Delavski poslanec Henderson je govoril o težkih topovih, ki se že od meseca julija 1936 nahajajo v postojankah pri Algeciru in na afriški obali nasproti Gibraltarju.

Berlin, 27. julija. AA. Vsi nemški listi se bavijo z načrtom statuta narodnostnih manjšin, ki ga je objavil českoslovaški tisk. Nemški listi menijo, da je ta načrt nesprejemljiv in ga soglasno označujejo za politični manevar.

»Berliner Lokalanzeiger« piše med drugim, da praska vlada še vedno misli, da bo mogla urediti sudetsko-nemško vprašanje kot manjšinski problem. List je prepričan, da se bo lordu Runcimano posrečilo českoslovaški vladi dokazati, da sudetsko-nemško vprašanje ni zgolj manjšinsko vprašanje.

Nemški poslanik pri prezidentu Benešu

Praga, 27. jul. AA. Predsednik republike dr. Beneš je sprejel danes nemškega poslanika Einselehra. Jutri bo nemški poslanik konferiral s predsednikom českoslovaške vlade dr. Hodžo.

mno go storila. Zaradi takih razlogov praska vlada nima povoda protiviti se takemu poslanstvu svetovalca angleške vlade

Nova interpelacija o ČSR v londonskem parlamentu

London, 27. julija. h. Ministrskemu predsedniku Chamberlainu je bilo danes v spodnji zbornici stavljeno vprašanje, ali bi ne mogel dati izjave, kako napreduje pogajanja med českoslovaško vlado ter sudetskimi Nemci in ostalimi manjšinami glede narodnostnega statuta. Razen tega je bil tudi vprašan, ali misli, da izpolnjuje českoslovaški narodnostni statut obveznosti iz statuta o postopanju z manjšinami na Českoslovaškem, ki jih je vsebovala dr. Beneševa spomenica iz leta 1919. Chamberlain je na obe vprašanji odgovoril, da do zdaj besedila novega osnutka še ni videl in torej ne more dati nobene izjave o njegovi vsebini.

Prve sodbe angleških listov

Pariz, 27. julija. AA. Agencija Havas objavlja naslednje situacijsko poročilo iz Londona: Lorda Runcimana spremlja v njegovem poslanstvu enodušna in iskrena želja vse britanske javnosti, če se sme soditi po izrazih, ki jim daje duška današnja časopisje. »Daily Telegraph« piše: Ker je Praga pokazala dobrovoljo, se more sedaj českoslovaški problem rešiti na ta način, da se da narodnim manjšinam vse tisto, kar morejo zahtevati, a da so pri tem ocvani bitni interesi državne celote. »Times« pišejo o nasvetih, ki bi jih dal Runciman, pa bi ti nasveti za nikogar ne bili obvezni: Dejansko se bo Runciman znašel v enakem položaju, v kakršnega bi prišel zastopnik DN, ako bi ga pozvali, naj vzame v svoje roke rešitev vsega problema. Toda ta možnost se sedaj ne more premostriti z nekimi upi na uspeh, ker gre tu za spor, v katerega je zapletena Nemčija. Zaradi tega se more ta spor rešiti samo posredno. Ena glavnih nalog poslanstva Runcimana je v tem, da pride v osebni stik z voditelji sudetskih Nemcev. Kar jim bo on svetoval, ne bo za nikogar obvezno. Položaj pa bi bil popolnoma drugačen, če bi bil Runciman uradni zastopnik in bi govoril v imenu svoje vlade. »Daily Mail« piše: Evropa bo jasno razumela, da prisotnost Runcimana v Pragi ne obvezuje Anglije, da bi se postavila na katerokoli stran v sporu med sudetskimi Nemci in Čehi. »News Chronicle« pravi: Vsi spremljajo s srčnimi željami pot Runcimana v Prago. Njegova naloga ni lahka.

Neki delavski list pravi: Če je vloga Runcimana v tem, da bo nezavisen in iskren svetovalec, ga prisrčno pozdravljamo. Če pa hoče Velika Britanija, da gre Runciman v Českoslovaško kot poslanik velike države v neko majhno državo, potem njegova vloga ne more biti kronana z uspehom.

Vojni minister Hore Belisha je odgovoril, da bi morala barcelonska vlada, ki je te vesti razširjala, to dejstvo sporočiti angleški vladi uradno, tega pa ni storila. Ti to-povi bi mogli sicer zares streljati na Gibraltar, vendar bi bil enak odgovor z Gibraltarja bolj učinkovit.

Državni podtajnik Bakler je kot zadnji govornik poudarjal, da je razprava doprinesla želje, da se razumejo tudi zahteve drugih držav, zlasti Nemčije, kar more izzvati samo veliko zadovoljstvo. Velika Britanija skuša biti glede vprašanj na Daljnem vzhodu nepristranska, glede Španije vodi politiko nevmešavanja in je prav tako pripravljena storiti uslugo tudi srednji Evropi, da pomaga rešiti važno vprašanje, ki je zapleteno zaradi zemljepisnih in plemen-skih razlogov. V nobenem izmed teh vprašanj ni zavzela nikdar pristranskega stališča. Ona stori vse, kar more, da zgradi mostove med nasprotujočimi si mišljenji. Vlada je Veliki Britaniji ohranila mir in njen cilj je, da bi ta mir ostal trajen.

Potopljen angleški parnik

Neprestani letalski napadi na ladje v španskih vodah
Nasprotujoča si uradna poročila z bojišč

Pariz, 27. julija. o. Neznani hidroplani so pričeli v zadnjih dneh spet neprestano napadati tovorne ladje raznih narodnosti, ki se pojavijo v španskih vodah. Že pred dnevi je izžvala veliko pozornost potopitev danskega parnika, ki je bil natovoren s premogom. Danes so neznani letalski napadali angleški parnik »Delvine«. Tudi ta ladja je bila natovljena s premogom. Na njej je bil član mednarodne kontrolne komisije. Eskadrila vodnih letal je odvrnila na parnik 7 bomb. Dve bombi sta parnik zadeli in skoraj popolnoma uničili, tako da se je v nekaj minutah potopil. Posadka se je rešila, vendar pa je bilo več mornarjev ranjenih.

Bilbao, 27. jul. w. V torko okoli 21. zvečer so nacionalni letalski oddelki znova bombardirali pristaniške naprave v Gandiji. Bombe so na mnogih mestih povzročile ogenj. Eden izmed parnikov, ki je bil zasidran v luki, se je potopil. Pol ure po zadnjem napadu na pristanišče so nacionalistični letalski bombardirali železniške naprave na progi med Gabilom in Hospitaletom, kjer je bilo porušnih več hiš, ponekod pa so nastali požari.

Salamanca, 27. jul. AA. Poročilo glavnega nacionalističnega poveljstva pravi: V dolini reke Ebro je sovražnik nadaljeval ofenzivo. Republikanski polk, ki je prešel na desni breg reke, so naše čete zajele in uničile, 400 ljudi je padlo, a 350 je bilo ujetih. Republikanske čete, ki so prodrele na nacionalistična tla pri Mielense ob ustje reke Cince v Ebro, so zašle v ogenj nacionalističnih čet. Vse mostove, ki so vodili preko reke, so nacionalisti razgradili. Pri Morro de Ebro na poti iz Gandesa v Taragono so nacionalistične čete uspešno izpeljale obkolitev sovražnika. Na ekstremadurskem bojišču smo nadaljevali čiščenje osvojenega ozemlja. Na vzhodnem bojišču smo odbili krvav napad sovražnika na pogorju Salade. Zavzeli smo dve sovražniški postojanki in ujeli 76 republikancev.

Saint Jean de Luz, 27. jul. Republikanski poročilo iz Barcelone pravi, da nadaljuje republikanci svojo ofenzivo v dolini reke Ebro še naprej uspešno. Republikanske čete so zavzele mnogo krajev in nacionalistični postojanki ter pri tem zaplenili 21 strojnih pušk in 4 topove. Južno od Teruela so republikanci z naskokom zavzeli hrib Salade, ki so ga imeli doslej nacionalisti.

Kitajci napovedujejo novo veliko ofenzivo

Položaj po padcu Kiukianga — Velike žrtve na obeh straneh — Mrzlično utrjevanje Hankova

Hongkong, 27. jul. o. Padec Kiukianga pomeni za Kitajce sicer nov hud udarec, vendar maršal Čangkašev vseh svojih sil na srednjekitajski fronti še ni zaigral. S pomočjo ruskih vojaških strokovnjakov, ki jih je prav včeraj okrog 20 prispelo v Hankov, nadalje 200 ruskih inženjerjev, ki se že nekaj časa mudijo v novem glavnem mestu Kitajske, so pričeli graditi okrog Hankova, zlasti pa na njegovi vzhodni strani nove silne utrdbe. Doslej je bil Hankov z modernimi utrdbami zavarovan samo proti severu, ker so splošno računali, da bodo Japonci izvršili svoj predor pri Kajfengu in potem prodrali vzdolž proge skozi pokrajino Honan in Hupej proti Hankovu. Kitajci grade svoje nove utrdbe z mrzlično naglico. Po informacijah tujih novinarjev, ki so jih dobili pri vrhovnem poveljstvu kitajske vojske, namerava maršal pri Hankovu za vsako ceno ustaviti nadaljnje japonsko prodiranje v notranjost Kitajske.

O padcu Kiukianga so se med tem zvele še nekatere podrobnosti. Mesto je branilo 25.000 Kitajcev. V borbah, ki so trajale pet dni, je padlo 10.000 kitajskih vojakov, pa tudi na japonski strani je doseglo število žrtev okrog 10.000 ljudi. Japonci skušajo sedaj prodreti proti Nančuanu, ki so ga Kitajci malone prav tako močno utrdili kakor Kiukiang. V bližini Nančuanu imajo Kitajci tudi veliko vojaško letališče. Mesto leži sredi poti med Kiukiangom in Hankovom.

Medtem prihajajo iz Honana in Sansija vesti, da sta se v obeh pokrajinah pričeli koncentrirati dve veliki kitajski voj-

ski, ki bosta že v nekaj dneh pričeli prodirati proti Kajfengu in vzdolž lunghajske železnice dalje proti vzhodu. Kitajci nameravajo s to ofenzivo prisiliti Japonce, da bi opustili nadaljnji pritisk na srednji kitajski fronti v smeri proti Hankovu.

Japonci poročajo o zopetnem incidentu z Rusi

Tokio, 27. jul. AA. Zastopnik zunanjega ministrstva je izjavil novinarjem: V svojem današnjem razgovoru sta japonski zunanji minister Ugaki in angleški poslanik v Tokiju razpravljala samo o vprašanih druge vrste. Na vprašanje, če je treba pričakovati po teh razgovorih rešitev glavnih kitajsko-japonskih problemov, je zastopnik zunanjega ministrstva dejal, da sedaj še ne obstoje vsi razlogi za take razgovore.

Poleg tega so novinarji prejeli sporočilo, da je prišlo pri Ksintungu, 120 km južno od Habarovska, do novega obmejnega incidenta. Okrog 10 sovjetskih vojakov je ujelo 10 mandžurskih potnikov na otoku, ki pripada Mandžuriji. Kasneje so sovjetski vojniki napadli vasi Hsi-Hsi-tung in Ci-avlice ob reki U-suri in tamkaj zaneli ogenj. Razvilo se je potem streljanje, ki je trajalo okrog 5 ur, šele močni mandžurski četi se je posrečilo pregnati Ruse. Mandžurska vlada je vložila ostro protestno noto pri sovjetskem gen. konzulu v Harbinu.

Pred novo etapo v razvoju fašizma

Rim, 27. jul. o. Kakor je bilo objavljeno, je veliki fašistični svet sklican za 1. oktobra. Listi naglašajo, da bo postalo to zasedanje vrhovnega zakonodajnega foruma v Italiji odločilno za nadaljnji razvoj parlamentarne sistema v Italiji. Danes je Mussolini sprejel glavnega tajnika fašistične stranke ministra Staraceja, predsednika poslanske zbornice, ministra za korporacije ter pravosodnega ministra, ki so mu predložili načrt statuta nove fašistične korporacijske zbornice. Mussolini je ta načrt odobril. Dobro poučeni politični krogi zatrjujejo, da bo veliki fašistični svet na svojem prihodnjem zasedanju podrobno proučil statut, ga odobril in objavil.

Bata predseduje kongresu v Berlinu

Berlin, 27. julija. b. V Krollovi operi je bil te dni odprt kongres mednarodne strokovne izobrazbe, ki ga kot predsednik dveh mednarodnih organizacij (Mednarodnega urada za izobrazbo ter Mednarodnega društva za trgovsko izobrazbo) vodi češkoslovaški industrialec Jan Bat'a. Na kongresu je zbranih 1500 delegatov, ki zastopajo 28 držav. Iz Češkoslovaške je nad 50 udeležencev.

Zaklad iz morja

London, 27. julija. AA. Nizozemska ladja »Karimata«, ki išče milijonski zaklad angleške bojne ladje »Lutina«, ki se je potopila leta 1799, je včeraj imela prvi uspeh. Iz peska na dnu morja so potegnili kljun te ladje in z njim večje število zlatnikov in srebrnikov.

Obtožbe proti Krikenku

Moskva, 27. julija. AA. Bivši državni tožilec Krikenko je bil že januarja odstavljen kot komisar za pravosodje. Njegov naslednik Višinski ga je sedaj proglasil za »sovražnika ljudstva«. Višinski dolži Krikenka in Seljapova, da sta sabotala sovjetsko pravosodje.

Eksplodizija na francoski podmornici

Toulon, 27. julija. AA. Na podmornici »Espoir« se je danes pripetila nesreča, ki je terjala življenje dveh mornarjev. Nesreča se je zgodila pri manipuliranju z akumulatorji. Nastel je kratki stik, kar je povzročilo eksplozijo in ogenj. Dva mornarja sta živa zgorela.

Beckov povrtek v Varšavo

Varšava, 27. jul. AA. Zunanji minister Beck se je vrnil s 15 dnevnega dopusta v Varšavo. Svoj dopust je prebil ob Baltičnem morju in nekaj dni tudi v Gdansku. V začetku prihodnjega meseca bo odpotoval v Oslo.

Beleške

Zadnje priprave za obisk dr. Mačka v Beogradu

Kakor smo že včeraj zabeležili, je prispel v Beograd intimni sodelavec dr. Mačka poslanec dr. Juraj Šutej. Javil se je šefom beogr. združene opozicije, nato pa je imel več konferenc s tako zvanim delovnim odborom »bloka sporazuma«, kakor se v zadnjem času imenuje zveza med dr. Mačkom in srbsko združeno opozicijo. Uredili so še zadnje priprave za beograjski obisk dr. Mačka, zlasti pa razpravljali o resoluciji, ki naj bi bila sprejeta ob priliki tega obiska. Resolucija bo vsebovala nekaj načelnih izjav »bloka sporazuma« v zvezi z aktualnim položajem v notranji in zunanji politiki.

Dr. Maček obolel

»Hrvatski dnevnik«, glavno glasilo politike dr. Mačka, objavlja v svoji včerajšnji številki naslednje sporočilo: »Kakor je znano, se predsednik dr. Maček že od prošle svojega rojstnega dneva ne počuti povsem dobro. Danes (v torek) je konsultiral zdravnika primarija dr. Grossmanna in asistenta dr. Podvinca v Zagrebu. Ugotovljeno je bilo, da je predsednik zbolel na lažji fokalni infekciji. Zadeva ni prav nič nevarna in bo dr. Maček v Kupincu pod nadzorstvom primarija dr. Grossmanna nadaljeval svoje zdravljenje.« To sporočilo je vzbudilo v politični javnosti pozornost zaradi tega, ker bi moral po dosedanjih vesteh dr. Maček že v ponedeljek odpotovati v Beograd na obisk k voditeljem srbske združene opozicije.

Cestna dela na vzhodu

Listi poročajo, da bodo dela na mednarodni cesti Beograd — Novi Sad v najkrajšem času dovršena. Dalje poročajo, da je gradbeno ministrstvo že razpisalo licitacije za oddajo nadaljnjih črtnih del na progi Beograd — Niš. Za enkrat so za ta dela otvorili kredit v znesku 70 milijonov dinarjev. Ali grede ti zneski na račun najnovejšega 125milijonskega kredita iz novega cestnega fonda, ali pa na račun kakih drugih kreditov, iz razpisa ni razvidno. Licitacije bodo že sredi oktobra. Pričakovati smemo zato, da bodo v najkrajšem času razpisane tudi licitacije za obljubljena in napovedana cestna dela v Sloveniji.

»Obzorova« modrost

Tudi zagrebški »Obzor« je poročal o spominskih svečanostih ob prvi obletnici smrti patriarha Varnave. Zabeležil je, da so se svečanosti v cerkvi sv. Save v Beogradu poleg aktivnih ministrov udeležili tudi vodilni predstavniki združene opozicije, nato pa pristavil: »S tem se je manifestirala enodušnost srbsstva v spoštovanju spomina patriarha Varnave in se je enkrat potrdilo, da znajo predstavniki srbsstva ob takih prilikah iti preko vseh osebnih momentov.«

Srečno smo prispeli k narodnim manjšinam

»Obzor« na dolgo in široko, kakor je to njegova navada, razpravlja o neki polemiki med frankovsko »Nezavisnostjo« in klerikalno »Hrvatsko stražo«. Ljudi okrog »Hrvatske straže« jemlje v zaščito pred očitkom »Nezavisnosti«, da so v prvih letih po zedinjenju zastopali jugoslovensko ideologijo. »Obzor« pravi, da bi se morala »Nezavisnost« vprašati, ali so to res delali iz prepričanja. Nadalje očita piscu članka v »Nezavisnosti«, da je »pozabil, kako se je razvijalo hrvatsko politično življenje skozi desetletja«, in pa da prehaja preko dejstva, da je na Hrvatskem tudi pred vojno bila znatna srbska narodna manjšina, ki se v praktičnem dnevnem življenju ni mogla ignorirati. Razumljivo je, da »Obzor« ni po volji, ako sedanjí resnični, ali navedeni avtorjevi v ekstremnem hrvatskem taboru brskajo drug drugemu po prošlosti, saj je »Obzor« v svoji borbenosti res pridrjal do absurda, na katerega smo mi že ponovno opozarjali, namreč do trditve, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi v svoji lastni državi lahko »narodna manjšina«.

Prepovedana skupščina HSS v Dubrovniku

Zagrebski listi poročajo, da je sresko načelstvo v Dubrovniku prepovedalo manifestacijsko skupščino HSS v Dubrovniku, ki jo je prijavil posl. Rok Mišetić. Svojo prepoved je utemeljilo z obziri na tujski promet, ki je sedaj na višku. Posl. Mišetić se je pritožil na bansko upravo na Cetinju, ki pa je pritožbo zavrnila in potrdila ukrep sreskega načelstva.

Fašizem in Italija

»Slovenski jug«, glasilo akademске mladine JRZ, piše o obisku svojih članov v Italiji in med drugim pravi: »Včasih je dovolj nekaj let, da se narod uvrsti v zgodovino. So pa tudi primeri, kjer več desetletij življenja te ali one države ne pomeni za zgodovino ničesar. Za fašistično Italijo je bilo dovolj 15 let, da je prešla v zgodovino. Duce in fašizem sta dvignila Italijo v prvo vrsto evropskih sil. Prepričala sta italijanski narod, da v Italiji ne more biti drugega sistema razen fašizma. Vsak Italijan to ve in zato je vsak od njih fašist. Vsi se trudijo, da bi čimbolj koristili stranki, in vsi se pokoravajo eni oblast, ki jo tvori Duce in fašizem.«

Presenečenja vojne na Kitajskem

Zagrebski »Jutarnji list« priobčuje dopis, ki mu ga je po njegovem zatrjevanju poslal neki Zagrebčan s Kitajskega, kjer živi kot predstavnik nemške industrije. Dopis pravi med drugim: »Pripravke o neverjetni drznosti japonske vojske, njeni železni disciplini in brezmejni požrtvovalnosti v službi domovine so se izkazale za povsem neutemeljene. Na svetu v poslednjih 500 letih najbrž ni bilo večjega ropanja, večje moritve žena in otrok ter drugih strašnih izgrediv, kakor

Smrtne sodbe v Palestini

Izredno strogi varnostni ukrepi angleške oblasti
Izgredi se nadaljujejo — Arabci proti Angležem

Jeruzalem, 27. jul. o. Po informacijah agencije »International News Service« je nastalo med Arabci veliko vznemirjenje zaradi poslednjih strogih ukrepov angleških oblasti, ki so imeli namen onemogočiti arabske represalije proti Židom. Arabci bi se nedvomno radi maščevali za atentat, ki je bil izvršen v Haifi in ki je zahteval toliko človeških žrtev. Kljub varnostnim ukrepom so bile včeraj in danes nove arabske demonstracije, ki pa so bile vse bolj naperjene proti Angležem, katere Arabci sedaj označujejo za zaščitnike Židov. Po mnenju poročevalca agencije bi v zadnjih dveh dneh ne bilo toliko krvavih obračunavanj po vseh večjih palestinskih mestih, če bi se ne odredili tako strogi ukrepi. Posebno resen je položaj v Haifi.

»Slovenski jug« v Ljubljani

V začetku tega meseca je bila v Beogradu letošnja glavna skupščina »Slovenskega juga«, akademске organizacije JRZ. Zadnja številka istoimenskega glasila te organizacije prinaša o skupščini daljše poročilo. Iz njega razvidimo, da obstoja »Slovenski jug« tudi na ljubljanski univerzi kot organizacija slovenskih akademikov JRZ. Predsednik je absolvirani jurist Vladimir Gogala, ki je bil v Beogradu izvoljen tudi za drugega podpredsednika glavnega odbora akademске mladine JRZ. Razen njega so bili kot delegati ljubljanskega »Slovenskega juga« v Beogradu še akademiki Božo Benedik, Stanko Kociper, Franc Fišer in morda še kdo, ki ga poročilo o skupščini ne omenja. V njihovem imenu je govoril Stanko Kociper, ki je med drugim rekel, da predstavlja delegacija ljubljanskega »Slovenskega juga« elito slovenske mladine. Po njegovi izjavi se je »zgrnilo okoli akademskega kluba JRZ »Slovenski jug« vse, kar je res slovenskega na ljubljanski univerzi«. Zatrnil je, da je »program JRZ tudi naš slovenski program«.

Čudno je, da slovenska glasila JRZ tako molče o organizaciji svoje stranke med

akademiki ljubljanske univerze. Ali to je končno njihova stvar. Ne le zanimivo, temveč tudi potrebno pa bi bilo, da bi se ljubljanski »Slovenski jug« sam predstavil javnosti in natočil čistega vina. Ako od koga, potem pričakuje javnost načelnosti in odkritosti v prvi vrsti od akademikov, saj je stara rečenica, da je prednost in vrednost mladine ravno v tem, da se ji ni treba ravnati po oportunističnih nagibih. Zato bi smeli od članov ljubljanskega »Slovenskega juga« pač pričakovati, da odkrito povedo, ali je integralni jugoslovenski program, ki ga ob vsaki priliki poudarja njihovo glasilo, res tudi njihov program. Na beograjski skupščini so prirejali velike ovacije predsedniku JRZ dr. Stojadinoviću, ki so ga dosledno nazivali »naš vodja«. Na predvčerajšnji konferenci s svojimi pristaji v Splitu je dr. Stojadinović s poudarkom izjavil, da ne more biti pogajanj in razprav o narodnem in državnem edinstvu in o spremembah ustave v tem času. Naj bodo vendar slovenski akademiki JRZ toliko značajni in odkriti, da se priznajo s tem načelom svojega voditelja.

Prisrčen sprejem čsl. mladine na Poljskem

Varšava, 27. julija. b. Tu se mudi na ekskurziji večje odposlanstvo češkoslovaške mladine, v katerem so zastopniki republikanske (agrarne), socialno-demokratske in narodno socialne stranke. Odposlanstvo je bilo povsod zelo prisrčno sprejeto. V prostorih strokovne zveze poljskih železničarjev je bila včeraj tiskovna konferenca, na kateri se je vodja češkoslovaške mladine Cihla zahvalil zastopnikom poljskega neodvisnega časopisa za prisrčen sprejem, kakor tudi za stalnice, ki ga to časopisje zavzema v češkoslovaškem vprašanju. Zagotovilo je zbrane, da se bo češkoslovaška mladina potrudila, da odstrani ovire, ki so napoti z bližanju obeh bratskih narodov. Nato je spregovoril še zastopnik slovaške mladine Kulich, ki je poudaril, da je ogromna večina slovaškega naroda za edinstvo in nerazdruženo povezavo češkoslovaške republike. Ves češkoslovaški narod, posebno pa še češko-slovaška mladina stoji strnjeno za prezidentom dr. Benešem.

Smrt zaslužnega čsl. politika

Praga, 27. jul. AA. Danes je umrl v Bratislavi bivši poslanec v avstrijskem parlamentu Dimitrij Markov. Pokojni Markov je bil eden izmed znamenitih borec za pravice narodnih manjšin v Avstrogrški. Med svetovno vojno je bil z drugimi voditelji vred obsojen na smrt, kasneje pomiloščen in obsojen na došmrtno ječo.

Ameriški izvoz letal

Washington, 27. jul. AA. Po uradnih podatkih so Zedinjene države v prvem letošnjem polletju izvozile vojaških letal, motorjev in drugih sestavnih delov za 37 milijonov dolarjev. Izvoz se je torej povečal za 28% v primeri z istim obdobjem v lanskem letu. Najmočnejši izvoz je bil julija, ko je znašal 7,95 milj. dolarjev. Največ so iz Zedinjenih držav izvozile Argentina, Japonska in Kitajski.

Štiri potovanja parnika »Kraljica Marija«

Beograd, 27. julija. AA. Jugoslovanski Lloyd d. d. v Zagrebu bo organiziral s svojo luksuzno ladjo »Kraljica Marija« še letos 4 krajsja potovanja v najbolj zanimiva pristanišča Sredozemskega morja in bližnjega vzhoda. Prvo tako potovanje se bo začelo v Benetkah ali v Splitu in končalo ali v Dubrovniku ali v Benetkah in bo trajalo od 5. do 25. avgusta. V prvi vrsti bodo turisti obiskali Krf, Atene, Carigrad, ter mnoge otoke v Egejskem in Sredozemskem morju. Drugo potovanje se začne 27. avgusta in traja do 5. septembra, a tretje od 6. do 20. septembra. Obe ti dve potovanji imata v programu obisk francoske riviere, Sardinije in najlepših mest na obali severne Afrike. Četrto potovanje bo trajalo od 24. sept. do 14. oktobra. Udeleženci tega potovanja bodo obiskali Benetke, Split, Rodos, Cipr, Beyrut, Balbek, Damask, Haifa, Jeruzalem, Tel-Aviv, Aleksandrijo, Kairo, Luxor in Dubrovnik, kjer se to potovanje zaključuje. Zato potovanje velja posebno pavalne karte z velikimi popusti. Glede perspektov, informacij in glede rezerviranja kart se je treba obrniti na pisarno Jadranske plovidbe d. d. v Beogradu, Knez Mihajlova ulica.

pa jih je zagrebla japonska soldateska po zavzetju raznih kitajskih mest. Vsi inozemski vojniki opozovalci soglašajo v sodbi, da bi mogla vojaka vsake srednje evropske države premagati današnja japonska vojska. Enako to se izkazuje za nerazne trditve, da Kitajec ni sposoben za nacionalno čustvanje in za patriotizem, kakor jui poznao narodi v Evropi in Ameriki. Resnica pa je, da je narodna misel zajela najširše sloje kitajskega naroda in da bo ta novi kitajski patriotizem ostal odločen faktor tudi v bodočnosti, popolnoma neodvisno od tega, kako se bo okrenila sreča na bojnem polju.

Zahvala Nj. Vel. kraljice

Beograd, 27. jul. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je prejela ob smrti svoje matere rumunske kraljice Marije množične brzojavke iz države in inozemstva, v kateri se ji izražajo globoko sožalje. Po najvišjem nalogu se pisarna Nj. Vel. kralja zahvaljuje vsem, kakor tudi tistim, ki so se vpisali v dvorsko knjigo.

Akcija za obnovo pogorele zagorske vasi

Zagreb, 27. jul. o. Pod vodstvom zastopnika Gospodarske sloge in poslanca za Srez Novi Marof dr. Jančičevića je danes odprala v pogorelo vas Kolarec skupina arhitektov gradbenih inženjerjev, zdravnikov ter drugih strokovnjakov z nalogo, da prouči neposredno na terenu načrt Gospodarske sloge, da bi se z njenimi sredstvi vas Kolarec na novo zgradila. Gospodarska sloga je že organizirala v zelo širokem obsegu nabiralno akcijo za obnovo hudo prizadete vasi in vse kaže, da ji to ta akcija uspeša.

Švicarski novinar v Zagrebu

Zagreb, 27. julija. o. V Zagreb je Bu-dimpešte prispel direktor znanega švicarskega lista »Journal de Geneve« Yvonne Martin, ki že nekaj tednov potuje po Srednji Evropi. V Zagrebu namerava ostati več dni. Martin bo gost zagrebške mestne občine. Na železniški postaji so ga sprejeli zastopniki Centralnega pres-biroja in mestne občine. Martin velja za odličnega poznavalca naših razmer in se šteje med naše ugledne inozemske prijatelje.

Samomor slovenskega uradnika v Zagrebu

Zagreb, 27. julija. o. V pretekli noči je v nekem prenočišču v Petrinjski ulici izvršil samomor 35 let stari privatni namješčenec Anton Logar iz Litije. Pri njem so našli legitimacijo trg. bolniške blagajne Merkur. Iz legitimacije izhaja, da je Logar oženjen in da ima sina. Pri sebi je imel tudi nekaj denarja. Ze včeraj je prispel v Zagreb. Policija je uvela preiskavo da bi dognala vzroke njegovega samomora in obenem njegovo stalno bivališče.

Seton Watson v Šibeniku

Šibenik, 27. jul. AA. Snoči ob 19. je prispel v Šibenik Seton Watson v družbi karpaja Ivana Meštrovića. Ogledala sta si mavzolej Ivana Meštrovića v Osnicah, nato pa katedralo sv. Jakoba v Šibeniku.

Sporod Davisovih tekem v Berlinu

Berlin, 27. jul. AA. Danes so določili spored tekem med Nemčijo in Jugoslavijo za Davisov pokal. V petek nastopita Henkel in Punčec in nato Metaksa in Palada. V soboto se sestane Para Henkel-Metaksa in Kukuljević-Mitić. V nedeljo nastopi Henkel proti Paladi, nato pa Metaksa proti Punčecu.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Vedro in toplo vreme po vsej državi, le sredi države je bila jutranja megla. Najnižja toplota Plevlje 11, najvišja Jaša Tomić 38 C.

Zemunska vremenska napoved: V zapadni polovici države krajevne nevihte in nalivi. Padec temperature, v vzhodni polovici toplo in vedro vreme s postopnim poodblatenjem v teku dneva. Možnost neviht in nalivov.

Zagrebska: Stalno in vedro vreme, le ponekod nekoliko oblačno. Temperature se bodo še nadalje dvigle.

Dunajska: jasno, ponekod malo oblačno, temperature malo spremenjene. Možnost neviht.

Obisk italijanske in angleške mornarice

Šibenik, 27. jul. AA. V Skradinu so italijanskega admirala Riccardija in italijanske pomorske častnike sprejeli poveljnik naše mornarice admiral Polić poveljniki šibeniškega mesta general Damjanović in poveljniki naših pomorskih enot. Italijanski admiral si je ogledal centralo, ki oskrbuje ves Šibenik z elektriko. Po kratkem sprehodu po stopnicah, kjer je prekrasen razgled, sta italijanski admiral Riccardi in naš admiral Polić s svojim spremstvom odšla na vrh vrt »Šuputa«, kamor so prispeli tudi dame. Njim na čast so pridelili zakusko z domačimi specialitetami. Servirali so jama-matinsko gnat, na raznu pečene prašiče in podobne jedi. Godba naše mornarice je med tem izvajala koncertne točke. V tovariškem razpoloženju se je razvila zabava, ki je trajala vse do 22. ko se je italijanski admiral vrnil na admiralsko ladjo »Cavour«.

Na igrišču rajdske postaje v Šibeniku je bila včeraj popoldne prijateljska nogometna tekma med reprezentanco angleških rušicev, vsidranih v šibeniški luki, in reprezentanco mornariškega poveljstva v Šibeniku. Naši mornarji so po lepi igri porazili angleške mornarje 6:1. Sodil je g. Jenko.

Opozorilo obiskovalcem razstav in velesejmov

Beograd, 27. julija. AA. V zadnjem času se ponavljajo primeri, da potniki, ki potujejo s popusti po določili potniške tarife, ter potniki, ki potujejo na razne prireditve, velesejme in razstave, iz nepoučenosti odajajo vozne karte vratarjem, čeprav so jim te karte potrebne za povratek. Zaradi tega izgube potniki pravico na brezplačen povratek. Generalno ravnanje državnih železnic opozarja potnike, če se želijo okoristiti z ugodnostjo brezplačnega povratka, naj pri odhodni postaji zahtevajo legitimacijo, ali potrdilo o bivanju in da kupljenih vozniških kart ne oddajo pri izhodni postaji vratarjem, temveč jih shranijo za brezplačen povratek po opravljenih predpisanih formalnostih.

Iz zdravniške službe

Beograd, 27. julija. p. Za zdravnika za zapore okrognega sodišča v Ljubljani je bil imenovan dr. Alfonz Debeljak.

Hess v Salzburgu

Salzburg, 27. jul. AA. DNB. Na poti iz Celovca je prišel semkaj minister Rudolf Hess. Pokrajinski voditelj Reiner mu je v svojem poročilu izjavil, da v njegovi pokrajini ni več brezposelnih.

Nemški polet okoli sveta

Washington, 27. julija. AA. Nemški veleposlanik v Washingtonu je zaprosil ameriško vlado za dovoljenje, da bi lahko nemška letala, ki bodo letela okoli sveta, pristala na Aljaski.

Naši kraji in ljudje

Lep napredek naše geološke vede Novo smernice Geološkega instituta Jugoslavije za proučevanje še neraziskanega zemeljskega bogastva

Ljubljana, 27. julija
Geološke posebnosti naše zemlje, površinsko lice in rudno bogastvo Jugoslavije so še do nedavna v vno raziskovali in odkrivali tuji geologi. Znanstvene odprave posebno nemških učenjakov v Slovenijo in na Balkan so bile vsako leto na delu, tuja veda je črpala koristne zaključke in snovala gospodarski dobiček na račun bogastva, ki ga skrivajo sloji naše domovine.

Prvi geološki zavod v stari monarhiji je bil ustanovljen na Dunaju že l. 1849. V področje tega zavoda sta do prevrata spadali tudi Slovenija in Dalmacija. V merilu 1:75.000 so izšle za slovenske kraje naslednje geološke specialke: Ajdovščina-Postojna, Škofja Loka-Idrija, Železna Kapla-Kokra, Mozirje, Pragersko-Slov. Bistrica, Ptuj-Vinica, Rogatec-Kozje in Gleichenberg. Brez pripadajočega znanstvenega komentara so izšle karte: Tolmin, Gorica, Trst in Celje-Radeče. Delno je bilo kartiranje še področje Karavank na specialki Velikovec in Sp. Dravograd.

Geološko poverništvo za Hrvatsko in Slavonijo v Zagrebu je do začetka vojne izdalo devet kart, k katerim je strokovne podatke objavljalo v lastnem časopisu »Vjestice«. Po vojni je poverništvo prešlo v Geološki zavod, ki nadaljuje delo s publikacijo geoloških specialk.

V Bosni in Hercegovini je deloval geološki zavod že od l. 1898. s sedežem v Sarajevu. Objavljal je nekaj nebarvanih specialk ter barvane za vse svoje področje v merilu 1:200.000 (Sarajevo, Tuzla, Banja Luka, Travnik, Ljubuški).

V Beogradu je Geološki institut univerze že pred vojno prišel z izdelavo geoloških kart kraljevine Srbije. Po vojni se je delo nadaljevalo in je izšlo za predele vzhodne Srbije več specialk v merilu 1:100.000, za Beograd in okolico še posebej v merilu 1:25.000.

Dne 29. decembra 1930 je bil s posebnim ukazom ustanovljen Geološki institut za vso Jugoslavijo s sedežem v Beogradu. Kakor drugod je bila tudi našemu zavodu določena znanstvena naloga, da geološko raziskuje domačo zemljo in da s svojimi izsledki koristi ne samo znanosti, temveč tudi praktičnim panogam, kakor rudarstvu, tehniki, poljedelstvu, narodnemu gospodarstvu itd. S kartiranjem specialk, objavljanim pripadajočih komentarjev in drugih znanstvenih razpravami je bilo doseženo tesno sodelovanje z zainteresirano javnostjo in univerzitetnimi instituti.

Pod vodstvom prvega direktorja prof. Ferda Kocha, preizkušnega znanstvenika z Geološkega zavoda v Zagrebu, s pomočjo pridelenih geologov in asistentov je Geološki institut Jugoslavije v Beogradu dosegel lepe uspehe. Najprej se je zavod lotil dela v onih predelih, kjer sploh še nismo imeli kart ali pa pomanjkljive. V teku prvega poslovnega leta je zavod dokončno izdelal geološke specialke v merilu 1:75.000 za Sušak-Delnice, Ogulin-Stari trg, Senj-Otočac. V istem merilu so priključena dela na področjih Plitvice, Gospić-Korenica, Brinje-Ledenica, Karlovac-Vojnić, Krk-Nov. Vinodolski in Vis. Ozemlja Zajčar, Niš, Piro, Sjenica, Negotin, Paraćin, Veliko Gradište, Petrovac, Donji Milanovac, Prokuplje, Krupanj, Beograd, Novi Pazar in Plevlja so prišla na geološke specialke v merilu 1:100.000.

Svoje znanstvene izsledke izdaja Geološki institut v »Vesniku geoloških instituta kraljevine Jugoslavije«, katerega prvi zvezek je izšel v Beogradu l. 1932. Delo domačih geologov na področju raziskovanja površinskih slojev naše domovine je v veljavni, če pomislimo, koliko je sredi najrazvostnejšega rudnega blaga, ki ga Jugoslavija že doslej daje v promet, v zemlji še skritih skladov bogatih, neslučenih prvin narodnega gospodarstva.

Država se važnosti tega zavoda v polni meri zaveda in s posebno uredbo, objavljeno v Službenih novinah dne 15. t. m. so bile smernice delokroga Geološkega instituta Jugoslavije še posebej poudarjene. Zavodu je naloženo sistematično proučevanje geološke sestave in strukture države, nje-

nega rudnega in ostalega mineralnega blaga, mineralnih in običajnih vrelcev in podzemnih voda. Geološko in pedološko raziskovanje zemlje dopolnjujejo karte v manjšem in večjem razmerju v obče in specialne svrhe. Zavod objavlja znanstvena dela, zbira material za muzejske zbirke v posebne svrhe poznavanja geoloških prilik države. Pet znanstvenih pododsekov zbira svoje predmete. Minister lahko osnuje v vsaki banovini pododdelek beograjskega geološkega instituta, katerega upravniki mora biti geolog.

Poleg navodil o osebju in njihovih dolžnostih je posebno važna uredba o znanstvenem delu na terenu. Strokovnjaki morajo o svojih uspehih voditi dnevnik, vsaki 15 dni pa poslati direktorju zavoda skico o delu. Zbirati morajo material in primerne dele vseh vrst kamenin poslati za

muzejsko zbirko. Kdor bi od raziskanega materiala kaj odvezal za privatno zbirko, preneha biti član sekcije. Nabrani material se kot last instituta inventarizira in ob povratku na svoj sedež morajo člani podati direktorju sekcije obširno poročilo o svojem delu.

V zimskem odmoru se zbrano gradivo kartografira, znanstveno predela, ustmeno referira na sejah in šele v primeru odobrenja objavi v strokovnem glasilu. Sredstva za svoje izdatke črpa zavod iz državnega proračuna, posebnih državnih in samoupravnih ustanov, od prodaje publikacij in izrednih prejemkov, ki jih dobe člani sekcije za geološko delo pri privatnih podjetjih.

Vse geološko delo, črpano do podrobnosti, bo ostalo tako dragocena svojina naroda. Ko se bodo v središčih banovin ustanovili pododdelki, bo geološka veda žela tudi pri nas uspehe, kakršne so dosegli v tem primeru že davno svobodni narodi. Iz naših univerz so izšli odlični, mladi in delavni geologi, ki bodo za napredek te prekrasne vede znanosti vložili vse svoje, še mnogo obetajoče sposobnosti.

Na soških bojiščih

Obisk soških bojišč je organizirala Zveza bojnikov v Ljubljani in je udeležence poseben vlak odpeljal jutraj 23. t. m. preko Logatca in Postojne v Trst. Tam so si



Spomenik na Sv. Mihaelu

izletniki v treh skupinah v kratko odmerjenem času ogledati zanimivosti, potem pa so se odpeljali z železnico mimo Barkovega, Miramara, Devina, skozi Tržič v Sredipolje.

V Sredipolju, ki leži pod doberdobske planote, urejujejo krasno pokopališče, v katerega prenašajo ostanke padlih italijanskih vojakov. Velikasten vtis napravi na vsakega do pokopališča, ki je zidano v ogromnih terasah, katerih prednja stran ima večkrat vklesano besedo »Presente« (Tukaj sem). Na terasah počiva 100.000 padlih italijanskih vojakov, njih imena pa so po abecednem redu vklesana v bronaste plošče, pritrjene na navpičnih stenah teras. Zvezni odbor je položil pred poldograjen spomenik pred terasami lovorjev venec. Podpredsednik ZB g. Rudolf Wagner je z lepim govorom počastil spomin vojnih žrtev, bivši vojni kurati so opravili molitve, zbor pa je zapel pod vodstvom g. Maksa Jovana žalostno »Clovek, glej življenje svoje« in »Oj Dobrodo«. Odbornik ZB g. Franc Košir je izrekel apel, naj posnemamo zgled sosedov in zgradimo tudi mi našim vojnim žrtvam spomenik na Brezjah.

Prekratko je bil odmerjen čas in udeleženci ekskurzije so se morali podati na postajo, od koder jih je odpeljal vlak v Gorico. Z avtobusi so se odpeljali na vrh doberdobske planote k Sv. Mihaelu, kjer je žrtvovalo na stotine ljudi svoje življenje. Tu je vojni muzej in več spomenikov, pred katerimi so bile spominke slovesno

sti. Zbor je zapel žalostinko in vojaško pesem »Oj ta soldaški bobena«, spomin vojnih žrtev pa je poveljal odbornik ZB g. Jože Pirč. Stari bojnikovci so solzni oči svojcem in prijateljem razkazovali postojanko, kjer so se borili in kjer je toliko tovarišev izkrevnelo. Na prevrtnem vrhu Sv. Mihaela se še dobro vidijo položaji težkih topov.

Naslednje jutro sta se goriška in solkanska skupina odpeljala na Sv. Goro, kjer je bilo bogoslužje. Bivši bojnikovci so svojcem in mlajšim razlagali bojno črto od doberdobske planote preko Sv. Gabrijela do Banjske planote, ki jo je tako odlično branil junak Turudija. Vzbujali so se spomini na goriška mostiča: Podgoro, Kalvarijo in Oslavijo. Pred odhodom vlaka so si izletniki ogledali Gorico, potem pa so se spominjali na vojno gorje med vožnjo preko Podbrda.

Izlet je organiziral načelnik ZB g. Rožman in njegovi odlični sodelavci so bili gg. Dietz, Sancin, Pahor in Orgrizek. Velike zasluge imata tudi železniška strokovnjaka gg. Mašič in Cimperman. Italijanska



Cerkvica pod Sv. Mihaelom

oblastva so bila uslužna v vsakem oziru in v Postojni se je izletnikom pridružil višji italijanski oficir ter jih spremljal ves čas potovanja. Mnogi udeleženci so izrekli željo, naj ZB čimprej organizira nov tak izlet. Zanj je ZB prejela že med vožnjo več prijav.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Težko je zamahniti v slovo, ko odhajate iz Luhačovic, preden si se napil njihovega zdravja.

Ljubljana obišče Maribor v slavnostnih dneh

Ljubljana, 27. julija
V mestni zbornici so se ob 10. zbrali predstavniki kulturnih, strokovnih, obrambnih in drugih narodnih organizacij in korporacij, da se posvetujejo, kako bi Ljubljana čim lepše, čim reprezentativneje sodelovala na jubilejnem taboru za 20-letnico Jugoslavije v Mariboru.

Sejo, na kateri je bilo zastopanih okrog 60 društev in ustanov, je vodil mestni svetnik polkovnik Andrejka — predsednik in podpredsednik mestne občine sta bila odsotna. Po kratkem uvodu, ki ga je podal polkovnik Andrejka, je tujsko-prometni referent mestne občine dr. Brilej podrobno orisal vse organizacijski načrt. Naproseno so bile vse organizacije brez ozira na smer, da vsaka na svojem področju zbere prijave udeležencev in jih do 1. avgusta izroči krajevni odboru na mestnem magistratu. Če bo najmanj 700 prijavitelcev iz Ljubljane, bo železniška direkcija po vsej priliki dovolila poseben vlak, ki bi odpeljal v nedeljo ob 4. jutraj, vračal pa bi se po končanih svečanostih tako, da bi prispel v Ljubljano ob 1. ponoči. Sprito dejstva, da pomeni mariborska prireditve nacionalna manifestacija, ki se tiče slehernega Slovenca in Jugoslavena, in sprito okoliščine, da je dovoljena četrtinska vožnja, smemo najbrž upati, da bo tretjo prestolnico države v Mariboru reprezentiralo častno število udeležencev.

Po kratkem razgovoru, v katerem so bile določene še nekatere podrobnosti, je bil izvoljen akcijski odbor s predsednikom polkovnikom Andrejkom na čelu. Na koncu je zastopnik Strelskega okrožja v Ljubljani Lipnik podal načelno izjavo, v kateri je poudaril, da bodo strelci sodelovali v Mariboru pod pogojem, da se bo manifestacija vršila strogo v jugoslovanskem narodnem duhu, da se ne bo izrabljala v politične ali osebne namene in da se bo na nji poudarjala zvestoba Nj. Vel. kraju Petru II.

20 letnica osvoboditve Mežiške doline

Maribor, 26. julija
Na povabilo župana Kozgovnika so se v nedeljo 24. t. m. zbrali na Prevaljah člani Narodnega sveta za Mežiško dolino, ki so pred 20 leti od prevrata storili vse potrebno, da se je del koroške zemlje Mežiška dolina, brez plebiscita priklonil k naši svobodni državi Jugoslaviji. Povabilu se je odzval tudi takratni predsednik Narodnega sveta za Mežiško dolino Andrej Oset, bivši posestnik tolstovski sline, ki je pred 20 let skupno z Lešnikom in Riflom ustanovil Narodni svet in Narodno stražo v Mežiški dolini. Andrej Oset je v odločilnem trenutku pripeljal na Koroško tudi svojega št. jureškega rojaka nadporočnika Malgaja, ki je zbral 30 vojakov v St. Juriju in Celju ter jih pripeljal na Prevalje, od koder so zasedli Mežiško dolino in velik del Koroške.

Na sestanku so bili navzoči tudi nekateri člani Narodnega sveta iz Pliherke ter člani Narodne straže in narodnih žensk iz deklaracijske dobe. Vsi so se dali fotografirati ter todo slike razstavljene na jubilejni kulturni razstavi ob priliki proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru. Navzoči so bili: Andrej Oset iz Maribora, Lahovnik, Rifel, Franjo Lečnik, Beno Kotnik, Alojz Rozman, Mrkva, dekan Hornbök iz Mežice, Kumprej — Pluder, prof. dr. Sušnik, Doberšek, Stopar, Kuzovnik, Grošelj, Kordež, Kofou, Arnoh, Peče, Cikunlik, Čas, Zivec, Vajncel, gospe Lahovnik, Marija Lamprecht, Marija Zdraut, Justa Peče itd. Ob tej priliki so ob spominu na ustanovitve Narodnega sveta ter na 20 letnico osvoboditve in na Malgaja in druge padle umrle junake spregovorili pomembne spominke besede gg. Doberšek, Beno Kotnik, pd. Lubas in Andrej Oset ter sklenili, da bo na dan 20 letnice prihoda Malgajev čete 6. novembra večja spominška slavnost na Prevaljah, h kateri se povabijo vsi borci in sodelavci za osvoboditve Mežiške doline in Koroške.

nizatorji, je skoraj majhen čudež, nekaj Zlim v zdraviliško-kopalniškem svetu. Podčbrady so izrazito češko zdravilišče,

EDINA TOLAZBA



Pasji dnevi

Ljubljana, 27. julija
O sv. Jakobu in njegovi slednici Ani se otvori sezija pasjih dni. Doba kliših kumaric je to, ki se v vročih izpraznjenih mestih povleče tja do Jernejevega pred zadnjim tednom avgusta. Uradi se prazni, še je čas, da se v zračni in sončni kopeli prepuste blaženemu pozabljenju srečni dopustniki in prepuste skrb za preganjanje kliših kumaric tovarišem.

Po močnem grmenju in nalih v minulih dneh se je že na Jakobovo razvilo nebo v drugo smer. Prej čemerni vpadli vlažnih oblakov so se na Anin dan še bolj razpršili, sonce, ki se zmerom jadra visoko po nebu, je znova pritisnilo. V Sloveniji smo še ostali v mejah primernega hlada, drugod, posebej na obmorju in v Podunavju spet štejejo temperature preko 30 stopinj C. Zemlja se je napila deževnice, otava, ki je že kazala, da bo redka, je znova gostje poglala.

Okrog vasic in med polji, kjer so prej samevali kozolci, so v skoraj vsak dan deževnih dneh pohitevale žanjice s pospravljenimi senicami. Za nekaj sončnih dni so se pozlatili kozolci, med štante so zataknila snopce, da se bogato klasje nasrka zadnjih moči, preden leže v skladišče. Mlatilni stroji in cepci bodo imeli zdaj tedne opravka, na prazna strnišča so pa spet zapeljali plug in preorali zemljo za ajdove posevke. Pšenica in ajda, dvojce žitaric, ki daje vsaka mejo svojemu letnemu času. In ko se bodo pasji dnevi izgubili v pozabljenje, bo kimalo po polju ajdino klasje in vabilo marljivo čebelnice na sladko pašo. Še preden se bo preselilo njeno snopce v kozolce, bodo hitele na jug prve jate selivk, ki se z mladim zarodom že zdaj v trumah izpreletavajo nad polji. Nad mestom in deželo cvrti živalni drobiž lastavice, zdaj je zanje še lep čas dobro pogrmene mlize do slovesa.

Zivljenje se je tako rekoč preselilo na obale rek, v kopalnice in senčne, samotne kotičke naših vasi. Letoviščarska sezona je z novim, visoko razčiščenim obzorjem na jugu Evrope zasidranega anticiklona zajela sapo, da spravi v svoj račun, kar ji za letos še manjka. V vodi in hladnih pijavkah se odžaja zemljan, krog njega pa diha in zori gruda in soparni prigrigevji sonca. Konsum piva in sladoleda je v polnem teku, v radost poletnih dni se pa nesluteno tiho odpirajoč diha prve jeseni. Na gozdnih poteh se je izprehajalec pod noge nastlalo prvo odpadlo listje, v prej temnozeleni barve krošenj že silijo orumeneli ostenki. Toda do smrti ugaslega utripa zelenila je še daleč, pred nami so še tedni visokega poletja, tja čez prag zlate jeseni.

Kronično zagatenje in njegove slabe posledice, posebno motnje v prebavi, se lahko odpravijo z davno prekušenim domačim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefovom grenčico«, ki se tudi po daljši uporabi odlično izkaže. Oni, ki so bolni na želodcu in črevesju, a pijejo »Franz-Josefovo vodo«, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 15. 485-35

Praznik na Veliki planini

Kamnik, 27. julija
V nedeljo, 31. t. m. bo na Veliki planini prisrčen planinski praznik o priliki blagoslovitve nove planinske kapelice, posvečene Mariji Snežni. Lani začeta akcija za zgraditev kapelice je naležala na ugoden odmev med planinci in prijatelji naše največje planine — Velike planine, da so kmalu zbrali prva sredstva in omogočili postavitev lične planinske kapelice, ki je zgrajena v pravem planinskem slogu kakor planšarske koče okrog nje. Stoji na majhni vzpetini v bližini turistovskega doma v smeri proti Tihi dolini. Zgrajena je iz obtesanih brun na zidnem postavitvi in meri v ploskvi 4 x 7 metrov. Streha je pokrita s škodami, prav tako pa tudi zvonik, v katerem bo zvon vsak dan naznanjal poldne. Notranjost je lepo pleskana in napravitna na planinca prav prijeten vtis skromnosti in domačnosti.

Planinci, posebno oni iz Ljubljane, bodo v nedeljo gotovo v velikem številu pohiteli na Veliko planino, saj je to naša največja in najbolj obiskana planinska postojanka, ki je tudi najbližja Ljubljani. Na planini bo lepo preskrbljeno za vse številne goste in tudi pevcev ne bo manjkalo, tako da bo nedeljsko slavnost res pravi planinski praznik.

Priznanje prosvetnemu delu

Poljane, 27. julija
V nedeljo je proslavilo naše Kmetstvo brašno društvo 25-letnico svojega obstoja. Proslava, čeprav skromna, je bila zelo prijetna. Obstojala je iz pozdravnega govora in kratkega občinstva društvenega delovanja, ki je vsestransko izpolnilo svojo nalogo v prosvetnem in gospodarskem pogledu s svojo knjižnico, predavanji in gledališkimi predstavami. Tudi ob jubileju so naši poživljavci in za naše razmere nad vse spretni igralci uprizarili na prostem vseložno s petjem »Svojepravljenke«, ki je imela velik obisk domačinov in letoviščarjev. Vsi igralci so svoje naloge izpolnili v polni meri. Tudi mnogi oficirji, ki so s svojimi družinami pri nas na počitnicah, so se slavnosti udeležili. Izkrona zatirala velja igralcem in vsem obiskovalcem. Program je sledil prijetna zabava na Vidmarjevem vrtu. Tudi gromotni uspeh je bil prav zadovoljiv in se bodo zbrana sredstva uporabila za nabavo novih lepih in krasnih knjig.

Ob 25-letnici društva iskreno čestitamo v želji, naj nadaljuje svoje delo in pot ne odvrne se na levo in desno ter na vse opravljeno in zavest, pa naj padejo od kmetov in kmetov.

Izlet po češkoslovaški

V zalih Luhačovicah

Pod Belimi Karpati leži v dolini reke Olšave staro zdravilišče Luhačovice. Od Zlina ni niti za celo uro avtomobilske vožnje. Kakšen kontrast Batovemu svetu! Med tem ko se je ob obrežju nezamne Dřevnice razmahnila podjetnost češkega človeka in postavila edinstvene primere organiziranega dela, je v dolini Olšave presenčljivo lepo zavetišče utrjenih in bolnih, pa tudi tistih, ki iščejo kraj, kjer bi mogli v blaženem brezdelju, v vodi, soncu in gozdovih nasrkati novih moči.

Luhačovice presenečajo. Krasen kraj: tipizirana moravska krajina, dejal bi: ekstrakt vseh njenih lepote in povrh še nekaj slovaščine, kajti tu smo na meji med Čehi ali Moravani in Slovaki, če je res kakšna meja, ki bi bila vredna imena, kajti zdi se, da sta narava in zgodovina ustvarili same prehode. V Luhačovicah so se pred vojno in med vojno sestajali slovaški politiki s češkimi, tu so kovali načrte za bodočnost, tu se je idealno oblikovala češko-slovaška republika. In prav minule dni so se v tem ljubkem zdravilišču in kopalnišču zopet sestali Čehi in Slovaki, da ob dvajsetletnici republike in morda v njenem najusodnejšem letu obnove staro priseglo. Moravski Slovaki, ki naseljujejo okolico Luhačovic, so bili še pred osvoboditvijo zaradi svoje trdnje zavesti avantgarda slovaškega edinstva s Čehi. V širokem pasu lepih krajev, ki se razprostirajo od nekdanjih ogrski meji, so še živa stara izročila in slikovite narodne noše, ki jih je nekdo slikal Gože Uprka. Iz teh krajev je bil rod T. G. Masaryka, ki je ugledal svet v Hodoninu.

Prikupni in pozorni ravnatelj zdravilišča g. Pisáf, ki nas je pozdravil pri opulentnem kosilu in nam potlej na hitro roko raz-



kazal zdravilišče in kopalniške naprave, je bil med vojno na ostalih tleh in še sedaj ni posevil lepote Velike noči na Sorškem polju. V tistih krasnih gozdov, ki obdajajo Luhačovice, v zavetju okoliških bregov, teh mogočnih jezer zoper nevihte vetrove, v izredno milem, sončnem podnebnju in ob luhačoviških vrelcih, ki imajo skozi stoletja preizkušeno zdravilno moč, se je pač mogoče iznebiti nadležnih katarjev v grlu ali boleznih v želodcu, v jetrih in drugod. Da se tu ozdravijo ženske bolezni, se niti ne čudim; kraj je ljubeč in zapeljiv, a majhni potočki med zelenim drevjem so kakor Letha, reka pozabljenja. In pri ženskah je včasih že pol zdravlja, če pozabijo — kaj ne? —

Is se Podčbrady...

Te so pač daleč od »monastirja meje«, kakor poje kmet v »Prodnem ovescu«, tja smo prišli po drugi poti, vendar se naj za skoppe ne sepošče dotaknem tudi kraja, ki ima med češkoslovaškimi zdravilišči in kopalnicami izjemno položaj: je menda njihov Benjamin. Podčbrady sluje prav letos tridesetletnico; ne kot mesto — za kaj mesto z gradom se ponosa s slavo enega najboljših čeških vladarjev: Jurija Podčbradskega — marveč kot zdravilišče in kopalnišče. Pred tridesetimi leti ni bilo skoraj nič, sedaj je tu vzorno urejeno zdravilišče za vse bolezni. To, kar so v teku sorazmerno kratkega časa napravili vti češki orga-



Na levi: Podčbrady, Riegrovo mlinčki, kjer je shranjeno vseh tujcev, ki obiskujejo svetovno znane kopalnice. Na desni: Sredi temnih gozdov leži kopalnišče in letovišče Luhačovice

tudi vse okoliščine je korenito češka. Če je treba letoviščarje, ki se tu utrjujejo srca, zavidati za marokaj, ni v zadnji vrsti med prednostmi slikovita okolica s Labo, s travniki ob nji, z gozdovi za njimi. Mir, blažen, osvetočujoč mir vlada vespoveci, kadar pa hoče vrvenja, glasbe, koketerije, najde tega na pretek ob lepih večerih, ko se gostje zgrnejo na široko slejo kopalniškega parka. Na srečo so nismo tu predlog modili, kajti kdo ve, ali ne bi mogel človek v kraju, kjer se ozdravi toliko src, dobiti kakšnih nenadnih »srčnih nanov«?

Ni sijala luna, toda bile so že pozne ure, ko smo stiskali roke ljubeznim gostiteljem in sedli na vlak, da se vrnemo med naša velenost. — z našo Praha. —

Domače vesti

*** Dubrovniški rojak — vseučiliški profesor v Chicagu.** Pred 50 leti so se izselili v Ameriko bratje Svetinja. Eden izmed sinov teh izseljencev John Svetinja je danes vseučiliški profesor v Chicagu. Dr. Svetinja predava ameriško in angleško ustavno pravo in sociologijo. Na povabilo vseučilišč v Zagrebu, Ljubljani in Beogradu bo imel nekaj predavanj tudi na teh vseučiliščih. Zdjaj je v Dubrovniku na obisku pri svojih sorodnikih, ostal pa bo v Jugoslaviji še nekaj mesecev.

*** Belokranjski dan priredi Slovensko planinsko društvo v Črnomlju** v nedeljo 7. avgusta v svoji postojanki na Mirni gori. Prireditelj bo nacionalna manifestacija Lolenjske ter je za to nujno potrebno, da se je udeležijo čim več planincev. Osrednje društvo SPD v Ljubljani priredi na ta dan avtobusni izlet iz Ljubljane do Semeča, ki je izhodišče za posest doma na Mirni gori. Iz Ljubljane bo vozil avtoBUS ob pol 5. uri iz Tavčarjeve ulice. Prijave za izlet sprejema pisarna SPD Ljubljana, Aleksandrova cesta, najkasneje do 5. avgusta. Ker je številno sedežev omejeno je priporočljivo, da se interesentje takoj prijavijo.

Avstrijska kavkaška ekspedicijska leta 1935 se je posebno pohvalno izrazila o Tschamba PII-ju, sredstva proti solnčariči. Drogerija Gregorič dr. Ljubljana, Prešernova 5.

*** Iz Legije koroških borev.** Tovariši! Koroški borci! Dne 14. in 15. avgusta bo v Mariboru proslava 20-letnice osvoboditve. Naša dolžnost je, da se kot nekdanji borci za severne meje, katere smo pred 20 leti branili z orožjem v roki, te proslave v čim večjem številu udeležimo, ter pokažemo, da smo še danes zvesti čuvarji naše severne meje. Krajevni odbor LKB v Ljubljani poziva se tovariše, ki se nameravajo udeležiti proslave, da se zglasijo v pisarni Kanarjeva nabrežja 7/1 med 18. in 19. uro. Vsa druga navodila bodo podana na članskem sestanku v soboto 30. t. m. ob 20.

*** Novi grobovi.** V Kamniku je včeraj v 75. letu starosti preminil g. Lovro Horvat, nadučitelj v pok. in posestnik. Obče spoštovanega pokojnika, ki st je kot vzgojitelj pridobil nešteto spoštovancev v mnogih mladih rodovih, bodo spremlili jutri ob 17. z bi-še žalosti Zaprice št. 25. na pokopališče na Zalah k večnemu počitku. — V 84. letu je umrl g. Leopold Trtnik, posestnik, trgovec v Zg. Ložnici in častni občan občine Zalec. Ugodni pokojnik bo nastopil svojo poslednjo pot danes ob 17. iz hiše žalosti v Zg. Ložnici na famo pokopališče v Zalec. Bodi pokojnika ohranjen blag spomin užalostnim rodbinam naše globoko sožalje!

Halo, halo — Lutz-peč!

*** Tudi Kamnik se poteguje za meščansko šolo.** V smislu sklepa zadnje seje občinskega odbora je bila naslovljena na prosvetno ministrstvo prošnja, da se Kamniku odobri že v letošnjem letu otvoritev prvega razreda meščanske šole. Okoliš nove šole bi obsegal občino Kamnik (6300 prebivalcev), Kamniško Bistrico (2300), Smartno (1500), Sela (900), Zgornji Tuhinj (1100) in Motnik (1300), skupno torej 6 občin z 18.000 prebivalci. V Kamniku so dani vsi pogoji, da se že v jeseni odpre prvi razred. Te dni je prosvetni minister dovolil otvoritev prvega in drugega razreda meščanske šole v Domžalah. Kamničani pa zdaj upajo, da bodo tudi oni uspeli s svojo prošnjo, saj je otvoritev meščanske šole v Kamniku že v načrtu.

*** Pozivamo idrijske emigrante v Slovenijo.** da se poistoštevilno udeležijo sokolske slavnosti v Logatcu. — Idrijski emigrant s Toma.

*** Svarilo pred sleparjem.** V zadnjem času se klasi po gorenjskem industrijskem revirju slepar, ki se ljudem predstavlja za urednika »Jutra« in za urednika lokalnega lista »Danilo«, ki ga ni in ga tudi nikoli ne bo. To je neki Martin Škerjanc, ki je bil nekdaj zaposlen pri KID kot pomočnik delavca, potem pa zaradi sleparij odpuščen. Ker je menda slutil, da so ga spoznali, se je zdaj spet nekam umaknil, a se lahko spet prikaže. Ne nasledajte sleparjem, in če bi se kdo izdal za kakršnegakoli pooblaščenca »Jutra«, zahtevajte od njega legitimacijo.

*** »Zdravo!«** — Stari rodoljub nam piše: Torej tako daleč je prišel naš stari pozdrav »zdravo«, da se mora z njim baviti celjsko sodišče (primer v šoli v Laškem). Pred 53 letom sem prišel na celjsko gimnazijo in sem že našel med slovenskimi dijaki splošno občinstvo pozdrav »zdravo«. Po tem pozdravu smo

Tri knjige za na pot

Ali naj vzamemo knjige s seboj na počitnice? Prvi bo odgovoril odločno: »Ne, v počitnicah hočem imeti popolni mir, naj se mi odpočijejo možgani.« Drugi pa bo rekel: »Končno imam vendar enkrat čas za branje, sedaj je prilika, da se odskodujem za vse, kar sem zamudil med letom.« Slabe izkušnje ne prizanesajo nobenemu. Prvi doživi pust deževen dan, ki sedi pri razcefranem »šundromanu«, ki si ga je kar na slepo srečo izvelel iz ne baš prvostanske knjižnice svoje penzije. Bogu vdano prečita takšno knjigo, samo da mu mine čas. Drugi pa se je vsaj pot ježil nad težkim, s knjigami nabasanim kovčgom, ki ga je nedotaknjena prinesel nazaj s počitnic.

Kakor v mnogih rečeh, se človek tudi v tem primeru ne sme krčevito oklepati kakšnih programov, ampak naj se drži zlate osrednje poti. To se mu bo najbolje posrežilo, če se pri izbiri knjig niti ne odreče vsem niti ne preobliži z nepotrebnimi. V obsevanju s knjigami velja pravo pravilo, kakor v obsevanju z ljudmi: človek ne mara biti vedno sam, prav tako pa mu je zoprno, če se duši v gneči. Torej izbiraj modro! Prvo, najvažnejše pravilo je, da število knjig ne sme biti preveliko. Vendar pa morajo knjige biti izbrane po takšnih vidikih, da zadovoljijo vse naše zahteve duha in srca. Najbolje je, če se odločimo za število tri. Možnosti izbire v tem okviru so neomejene.

se baš ločili slovenski dijaki od nemških in nemških študentov. Dasi je bila gimnazija polpolnoma nemška, nam našega podziranja ni prepovedovalo nemško ravnanje, a tudi nemški profesorji se niso niso spotikali. Isto je bilo najbolj tudi na mariborski in ptujski gimnaziji. Kako je bilo na gimnazijah bivše Kranjske, mi ni znano. Moja trditve glede celjske gimnazije mi bodo gotovo potrdili vsi še živeči dijaki iz takratnih in poznejših časov, tudi duhovskega stanu. Pa celo, po cerkva je odmeval naš »zdravo«. Takrat je zaslovelo češčenje kruske Marije. Vsem bo še znana pesem, ki se je končala pri vsaki kritiki: Zdravo, zdravo, zdravo Marija! (naglas je bil zaradi navedenja na o, torej »zdravó«). Ta pesem se je pela v cerkva pri vseh popoldanskih pobožnostih, posebno pri majniških smarnicah. Pa tudi pri molitvi so rabili posebno mlajši duhovniki namesto »čestene« Marija, dosledno »zdravo« Marija, šele pozneje »zdrava« Marija (latinski »ave« se glasi v slovensčini edino pravilno »zdravo«).

*** Varaždin kot turistično mesto.** Mesto Varaždin je bilo uvrščeno med turistične kraje, a to je bilo doslej samo na papirju. Zdjaj pa je bilo mestno poglavarstvo obveščeno, da imajo tuji, ki ostanejo v mestu najmanj 10 dni, pravico do brezplačne vožnje pri vrnitvi. Po zgledu Maribora bodo v Varaždinu vsako leto prirejali varaždinski teden. Pobudo so dale razne gospodarske in druge organizacije in tudi mestna občina je za to uvedbo. To koristno novost so Varaždinci pozdravili z velikim veseljem.

MISEL IN DELO

kulturna in socialna revija

bo posvetila prihodnjo številko problemom socialne politike in orisu socialne politike slovanskih držav.

Vsebovala bo prispevke prof. Janu-
lova (Sofija) o bolgarski, dr. Jind-
driha (Praga) o češkoslovaški in
dr. Bornstein-Lyohovske (Varšava) o
poljski socialni politiki.

Poleg tega bo objavila zanimive
razprave: o socialnih problemih naše
vsi, o naložbeni politiki in socialnem
zavarovanju, o našem skrbstvu za
brezposelne, o razvoju našega rudar-
skega zavarovanja, o poljedelskih de-
lavcih I. t. d.

Naročite revijo čimprej, ker je
vedno in za vsakogar zanimiva. Stane
na leto 60 Din in se naroča v Ljub-
ljani na Gosposvetski cesti št. 4.

*** Nova palača v Beogradu.** Na Terazi-
jah, kjer je stala nekdaj stara kavarna
»Albanija«, bodo zgradili impozantno pa-
lato Hipotekarne banke. Gradbeni odbor
mestne občine je predložil po natečaju
izbrani načrt v odobritev gradbenemu mi-
niststvu, ker je projekt nove palače pre-
segal od gradbenega oddelka določeno vi-
šino. Ministrstvo je zdaj načrt 51 m vi-
soke palače odobrilo in bodo začeli z zi-
danjem že 10. avgusta.

Halo, halo — Lutz-peč!

*** Orjaško orehovo drevo.** V vasi Vrbo-
ci pri Baranah v Črni gori je blizu 1000
let staro orehovo drevo, ki je visoko nad
50 m. Les tega orjaka cenijo na 50.000
dinarjev. Njegov lastnik kmet Čuša Ha-
drovič pa orjaka ne misli posekati, ker mu
vsako leto bogato obrodi. Lani mu je dal
orjak 1400 kg orehov.

*** Vas mikaja socialna vprašanja v mo-
gočni sliki velikega pisatelja.** Vzemite v
roke »Germinala«, ki ga je napisal Emi-
le Zola. Ne bo vam žal časa, ki ga bo de-
bela knjiga zahtevala od vas. Knjigo do-
bite v Tiskovni zadrugi in drugod. Cena
broš, din 100, platno din 125 in polusnje
din 140.

*** Pri zaprtju in motnjah v prebavi vz-
mite jutraj na prazen želodec kozarec
navadne Franc Jožefove grenice.**

*** Marelice, trde, lepe za vkuhanje so do-
sopelne.** Kg 8,50 din. Fr. Kham, Kongresni
trg 8.

KIS

za vlaganje sočivja znamke
»Vlačet«, priznana dober,
v to svrhu posebej prepa-
riran, da se v njem vloženo sočivje
neomejeno trajno drži. — Prodaja samo
Drogerija KANC, Nebotičnik in židov-
ska ul.; Maribor, Gosposka 33.

Izmed teh knjig naj bo ena čitatelju
znana le iz pripovedovanja, tako pozna-
mo morda po opisovanju zanimivega člo-
veka, ki pa bi ga radi spoznali. Mogoče
smo potem razočarani, toda občutili smo
čar neznanega, doživeli smo nekaj nove-
ga. Morda pa je baš nasprotno in smo ve-
seli presenečenju, ker smo obogateli s
spoznanjem lepe knjige. In kako lepo je
če nam je dano, da se popolnoma preda-
mo vsem pestrnim občutkom, ki jih vzbudi
v nas lepa knjiga, kadar jo lahko uživa-
mo v tistem blaženem miru, ki ga nam
more dati le svobodni poetični čas! Člo-
vek ne bi verjel, kako blizu mu je takšna
knjiga, če jo je doživel globoko v sebi
tam daleč od morečih vsakdanjosti. Pozne-
je se mu zdi, da se je nerazdružljivo spo-
jila z dotično pokrajino in ob spominja-
nju nanjo se vzbudi tudi spomin na tisto
knjigo, kakor na ljubega, dobrega prij-
atelja, ki smo ga spoznali v tistem kraju.

Druga knjiga naj bo ena izmed tistih,
ki smo jih čitali pred dolgim časom. Po-
zabili smo pač na posameznike, dobro pa
se še spominjamo, da je bila lepa in dra-
gocena. Pri ponovnem čitanju vstajajo
pretekli dnevi: srečavamo starega znan-
ca, ki pa se nam zdi v marsičem spre-
menjen — ob njem pa čutimo, da smo se
tudi sami spremenili od zadnjega sreča-
nja. Blagor onemu, ki tedaj spozna, da
je bila ta sprememba sprememba k dobre-
mu, zorenje, ki je poglobilo in pome-
nilno njegov odnos do tega literarnega
dela, da ga gleda v svetlejši, jasnejši ka-

Iz Ljubljane

*** Deška kolonija Kola jugoslovskih
čester se vrne iz Kraljevice v petek 23. t.
m. ob 13. na glavni kolodvor.** Starši prid-
te po otroke.

*** Argentinska farma ob Večni poti.**
Nekdo je že omenil v listih, da je ob ki-
lični Večni poti za Rožnikom čez noč zra-
sala lesena hišica. Kakor kaže okolica hi-
šice, bo tam nastala pravzaprav farma, ker
se obdelujejo svet in kopleje vodnjak.
Kdo je dal dovoljenje? Kolikor nam je
znano, je Večna pot določena za naravni
park, kjer se ne sme ničesar graditi.

Izvrsten kis za vlaganje

FR. KHAM

Kongresni trg 8.

*** Vlom sredi belega dne.** Zadnje dni
je policija z vrsto aretacij spravila dobroš-
tevilo nevarnih vlomilcev za zapale, a ka-
kor kažejo vsa znamenja, je še zmerom do-
volj tatinske družine na delu. Zadržijo se
neznani storilci pri belem dnevu med 10. in
11. uro dopoldne s ponarejenimi ključji vdri-
li v stanovanje profesorjeve vdove Fine Ma-
rovočeve v Komenskove ulici. Prebrskali so
vse predale in odnesli zlato zapretno uro
s črnim trakom znamke »Doxa« pokroma-
no zapretno uro s črnim trakom, zlat obse-
sek v obliki križa, iz katerega je izpadel
deman, zlat obsek v obliki lošnika, zlat obse-
sek z vdelanim safirjem, srebrni obsek
z ametitom dve damski ovratni verižici z
dvojnimi členki, par zlatih uhanov znamke
»Koratek«, zlat damski prstan z dvema de-
mantoma, zlato broš v obliki vrtnice, ogrli-
ce iz japonskih bisperov z belimi in zelenimi
safirji in zlat obsek v obliki srca. V šat-
ulji so staknili vlomilci tudi pet bankovcev
po 100 din, tako da znaša celotna škoda
blizu 9000 din.

Dr. GREBENC ANTON

zopet ordinira

*** Mezdno gibanje v opekarni na Viču.**
Delavstvo v opekarni na Viču, ki je last
Ljudske posojilnice, je pred dnevi stopilo
v stavko. Pred nekaj tedni so njega pred-
stavniki zahtevali akromno povišanje plač,
upravni odbor Ljudske posojilnice pa je
zahteval zavrniti. Na prošnjo delavstva je na-
to mestno poglavarstvo razpisalo uradno
obravnavo, ki pa je ostala brez uspeha. Da
bi se spor rešil v miru, so delavci kočno
popustili in zahtevali samo 25 par poviška
na uro, a tudi ta predlog je bil odbit, na-
kar so proglasili stavko.

„OGENJ“

DRUŠTVO ZA UPEPELJEVANJE
MRVICEV V MARIBORU,

oskrbuje upepeljevanje proti mesečni
članarini Din 15.— in 1-kratnemu sta-
roštnemu prispevku.

V slučaju smrti člana zadošča prijava,
vse ostalo oskrbi društvo.

Zahtevajte pravila in priloge znamke
na:

„OGENJ“ — MARIBOR,
KOROSČEVA UL. 8, TEL. 28-05

*** Varujte se kač!** Včeraj so pripeljali
v bolnico 15-letno dečnico Anico Dečma-
novo, zaposleno v Lichtenurnovem zavo-
du. Ko je delala na polju, jo je pičila kača
v palec leve noge.

*** Udeležite se potovanja v Dolomite**
od 13. do 17. avgusta in v Tret od 13. do
15. avgusta. Prijave sprejema Izletna pi-
sarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel.
26-45. Vhod iz Prešernove ulice!

Iz Celja

*** Dva praška naraščajnika v sokol-
ski gozdni šoli.** Celjska sokolska župa je
priredila v Lokah pri Mozirju sokolsko
gozdno šolo. V torek popoldne sta prispe-
la z brzovlakom v Celje dva sokolska na-
raščajnika iz Prage in odpotovala v Lo-
ke, kjer taborita sedaj skupno z ostalimi
naraščajniki. Po zaključku gozdne šole
bosta porabila teden dni za obisk Savin-
jskih planin. Praška naraščajnika sta go-
sta celjske sokolske župe.

*** Dijaški kuhinji v Celju** je darovala
restavratorka g. Ana Plešivnikova v
Celju 100 din namesto venca na grob viš-
jega davčnega upravitelja v p. g. Maksa
Zumra.

*** Uradni dan Zbornice** za TOI za Ce-
lje in okolico bo v torek 2. avgusta ob 8.
do 12. v posvetovalnici Združenja trgov-
cev v Razlagovi ulici.

čl. Vprav med biseri klasične literature
je mnogo takih knjig, ki se jih le še me-
dio spominjamo, ki pa zažare v vsej svo-
ji lepoti, kadar sežemo zopet po njih s
pobožno roko.

Tretja knjiga pa naj bo tista, ki jo od
vseh najbolj ljubimo in poznamo. Na ka-
terikoli strani jo odpremo, čutimo svojo
tesno povezanost z njo. Upajmo, da ima
vsakdo izmed nas takšno »Najljubšo knji-
go«, ki mu je veskoli dober prijatelj in
mu je vsaka njena stran draga! Nikdar
ga ne bo zapustila in ob vsakem času ga
bo obvarovala moreče samote. Da bi bila
nam Slovencem takšna najljubša knjiga
drobna zbirka večno živih Prešernovih
pesmi!

Tri knjige vzemimo s seboj, toda takšne
tri knjige v katerih najdemo, kar nas
osrečuje v življenju: doživljaj, spomin in
ljubezen.

St. A.

PREVOZE

s tovrstnimi avtomobili
Vam izvršimo na kraj-
še in daljše proge, vseh vrst blaga, tudi
selitve po zmerni ceni, točno in zanesljivo.
— Naročila sprejema in daje pojasnila
Semenčič V., Privoz 13, Ljubljana. Kličite
tel. 36-92. — Blago je med prevozom zava-
rovano. — Za cenjena naročila se priporoča
avtopodjetje

R. Hojak, Domžale

Samo še danes! B. Gigli in Geraldina Katt
KINO MATICA ob 16., 19.15 in 21.15 uri

*** Ukraden fotografirski aparat** je pro-
dal za 4 din. Pred nekaj dnevi je nekdo
ukradel iz stanovanja višjega železniškega
kontrolorja g. Vranjeka v Trubarjevi
ulici okrog 800 din vreden fotografirski
aparat. V torek se je pojavil v Celju ne-
ki možki in prodal ta fotografirski aparat
za 4 din. Policija je izsledila prodajalca
v osebi 18 letnega delavca Rudolfa G. iz
Celja in ga aretirala. G. je izjavil, da je
našel aparat na travniku ob Trubarjevi
ulici. Policija je fanta izročila sodišču,
aparat so vrnili lastniku.

KINO UNION predvaja film »AVAN-
TURA V PARIZU«.

*** V spanju ga je okradla.** Ko je pre-
nočeval posestnik Matija V. iz Jurkloštra
v noči od ponedeljka na torek nad hlevom
pri neki gostlini v Celju, se je spazila k
njemu 18-letna delavka Filomena L. iz
Nove cerkve, ki je vedela, da ima posest-
nik denar, in mu spečemu izmaknila us-
njato denarnico s 500 din. Celjska policija
je v sredo aretirala storilko, a nič več
našla pri njej ukradenega denarja, ker si
je bila Filomena kupila obleko in čevlje.
Oddala so jo v sodne zapore.

Iz Maribora

*** Slovensko lovsko društvo, podružni-
ca Maribor**, se udeležijo prireditve letošnjega
VII. mariborskega tedna od 6. do 15. av-
gusta s posebno razstavo, na kateri bo prika-
zalo zlasti biološko sliko divjačine v pose-
meznih lovskih revirjih od gozda do polja,
na veliki berlinski razstavi odlikovane tro-
feje in dvajsetletni razvoj svojega delova-
nja. Po zasnovanih načrtih sodeč bo ta raz-
stava zanimiva za lovec in nelovec.

*** Učiteljske premeščitve.** Na letoš-
no prošnjo sta premeščena šolski upravitelj
Crnko Draže z Resnika za učitelja v Jare-
nino in začasn šolski upravitelj Sajna
Janko od Sv. Marije ob Pesnici na osnov-
no šolo v Beogradu z dodelitvijo službova-
nja pri III. oddelku za osnovno šolstvo v
ministrstvu prosvete.

*** Kaj je z novim bolnišničkim pavil-
ijonom,** ki že skoro leto dni stoji v surovi
zunanji gradnji ob Tržaški cesti, ne da bi
se trinadstropna stavba dokončno dogra-
dila? Stiska v mariborski splošni bolniš-
nici je vse večja in hujska. Čuje se, da bodo
sedaj omenjeni paviljon v okviru posebnega
posojila banke uprave dogradili. Govori se
o novi porodnišnici, novem upravnem po-
slopiju in novem desinfekcijskem oddelku.
Tu se bo preuredila centralna kurjava, ves
kompleks pa se bo na novo ogradil.

*** Pomota** je nastala v včerajšnjem po-
ročilu o predstavi »Miklova Zale« v Rušah.
Tresoglavja je namreč igral g. Vekoslav
Pečar (ne Bučar), kakor je bilo pomotoma
v poročilu. »Miklova Zale« vprizorijo dru-
gič v nedeljo 31. t. m. v letnem gledališču
ruškega Sokola.

*** Z 10 metrov visokega lesenega ograda**
ja je treščil v globino zidar Franc Skaza
iz Jesene, zaposlen pri prenavljanju želez-
ničarskih hiš v Trstenjakovi ulici. S tež-
kimi notranjimi poškodbami so ga prepe-
ljali v bolnišnico, kjer se zdravniki trudijo,
da bi ga ohranili pri življenju.

*** Dobrota je sirota.** Pri ekonomu Kar-
lu Šolu je prenočeval neznan možki, ki je
za storjeno mu uslugo odnesel zimsko sukn-
jo in novo konjsko odejo.

*** Košaški glas.** Košaška občina daje
mariborski mestni občini primeren znesek
za škropljenje državne ceste od mestne
meje naprej. Doslej je bilo vse v najlepšem
redu, v zadnjem času pa se je škropljenje
opustilo. Razlogi za ta postopek niso zna-
ni. Košačani so radi tega zelo razburjeni,
saj je gostota prašine spriču velikega pro-
meta in neštetihi avtomobilskih voženj tak-
šna, da morajo kolearji stopiti s kolesa,
ker riskirajo sicer v oblakih prahu karam-
bol. Prebivalci in posestniki ob imenovani
cesti so radi tega tako razburjeni, da so
naslovili posebno spomeniko na košaško ob-
čino, v kateri se zavzemajo za priključitev
k Mariboru, če bi se to stanje ne spremenilo.



OBIŠČITE

VII. MARIBORSKI
TEDEN

od 6. do 15. avgusta 1938.

POLOVICNA VOŽNJA NA ŽELEZNICAH
od 4. do 17. avgusta.

Veliki narodni tabor dne 14. avgusta 1938.

JUBILEJNA KULTURNA RAZSTAVA
ob priliki proslave 20-letnice Jugoslavije
v Mariboru.

VELIKA GOSPODARSKA

IN KULTURNA REVIIJA

Industrija — Tekstil — Trgovina — Obrt

— Kmetijska razstava — Razstava cest

— Turizmprometna razstava — Fotoamaterska

razstava — Filatelistična razstava — Go-

stinstvo — Vinska pokušina — Ženska

krone dela — Razstava narodnih noš iz vseh

okrajev države — Razstava »Nanos«

— Čebelarstva razstava — Razstava malih

živali — Koncertne in gledališke prireditve

— Sportne prireditve — Veselični park na

razstavišču itd.

MARIBORSKI OTOK — NAJLEPŠE KO-

PALISČE V JUGOSLAVIJI — ZELENO

— ROMANTIČNO POHORJE — VINOROD-

NE SLOVENSKE GORICE — GOSTO-

LJUBENI, LEPI MARIBOR

Vas vabijo!

*** Alkohol in klorodont sta ga onesve-
stila.** Predmnožim je bila policija obve-
ščena, da leži ob brodu v neposredni bli-
žini klavnice neznan možki. Službojuči
stražnik je ugotovil, da gre za viničarskega
sina Jakoba Muleja iz Spodnje Kungote.
Mulej se je pošteno napil, naka je prišel
grizti tube Klorodontove zobne paste tako
dolgo, da je obležal na cesti. V bolnišnici
so mu zdravniki izprali želodec.

*** Kolesa niso nikjer več varna.** Drzni

tatovi koles so si zbrali novi žrtvi. Sta to

slikarski mojster Safran Martin iz Gregor-

čičeve ulice in delavec Mežnar Franc iz Re-

ke pri Hočah. Oba sta pustila svoje kolesi

na ulici, pa so ju »ljubitelji koles« odnesli

neznano kam. Safran trpi 700 din, Mežnar

pa 800 din škode.

Gospodarstvo

Nekaj zanimivih podrobnosti o našem uvozu

Poročali smo že, da se je naš uvoz v letošnjem prvem polletju v primeri z lanskim prvim polletjem nadalje povečal za 225 milijonov din ali za 9,3% in je znašal 2646 milijonov din. Iz statistike uvoza v prvem polletju posnemamo še naslednje podrobnosti.

Povečan uvoz strojev in prevoznih sredstev

Najobčutnejše povečanje opazamo letos pri uvozu strojev in aparatov ter prevoznih sredstev, kakor je to razvidno iz naslednje primerjave (v milijonih din):

uvoz	strojev, aparat	prev. sredstev
I. poll. 1933.	37,8	9,7
I. poll. 1934.	74,7	14,9
I. poll. 1935.	86,1	31,2
I. poll. 1936.	122,9	73,9
I. poll. 1937.	156,8	80,6
I. poll. 1938.	332,0	156,4

Ze v prejšnjih letih je uvoz strojev in aparatov, v zvezi z večjo investicijsko delavnostjo naglo naraščal, letos pa se je ponovno znatno dvignil, in sicer za 175,2 milijona din. Uvoz prevoznih sredstev pa se je dvignil za 75,8 milijona din. Samo pri gornjih dveh postavkah znaša torej povečanje uvoza 251 milijonov, t. j. več kakor znaša povečanje celotnega našega uvoza.

V tej zvezi je še omeniti znaten uvoz elektrotehničnih materialov, ki je znašal v predlanskem prvem polletju 46,9 milijona din, lani 81,4 milijona din, letos pa 87,5 milijona din. Uvoz raznih popolnoma izdelanih predmetov in železa, ki se je že lani dvignil od 122,9 na 149,5 milijona din, se je letos le še za malenkost dvignil na 150,6 milijona din. Zato pa opazamo tem občutnejše povečanje pri uvozu železa in železnih izdelkov. Ta uvoz je znašal lani v prvem polletju 35,4 milijona din, letos pa 79,7 milijona din. Vrh tega se je povečal uvoz železne pločevine od 27,8 na 30,6 milijona din in uvoz železnih cevi od 10,0 na 18,4 milijona din.

Manjši uvoz tekstilnih surovin in tekstilnega blaga

Naglo naraščanje uvoza tekstilnih surovin v prejšnjih letih se je letos ustavilo. Uvoz bombaža in bombažne preje, ki je znašal lani v prvem polletju 1883 vagonov, je letos nazadovol na 1703 vagonov, po vrednosti pa je ta uvoz padel od 405 na 306 milijonov, ker je bila tudi cena letos nižja. Uvoz volne in volnene preje se je prav tako zmanjšal od 281 do 265 vagonov oziroma od 130,1 na 105,4 milijona din. Uvoz svilene preje pa je nazadovol od 123 na 105 vagonov oziroma od 46,3 na 44,7 milijona din.

Tudi uvoz tkanin, ki je prejšnje leto precej narasel, je bil letos manjši. Uvoz bombažnih tkanin je nazadovol od 125 na 96,6 milijona din, uvoz volnenih tkanin

od 101,3 na 90,5 milijona din, uvoz svilnenih tkanin pa od 5,1 na 4,8 milijona din. Le pri uvozu bombažnih, volnenih in svilnenih izdelkov opazamo povečanje od lanskih 17,5 na 21,8 milijona din. Iz gibanja uvoza tekstilnih surovin in tkanin se da sklepati, da konjunktura v tekstilni stroki popuša.

Znatno povečan uvoz premoga in surovin kože

Nazadovanje uvoza tekstilnih surovin in tekstilnega blaga za okrog 160 milijonov din v primeri z lanskim prvim polletjem stoji nasproti znatno povečanju uvoza premoga in surovin kože, in sicer skupaj za okrog 88 milijonov din. Povečanje uvoza premoga je v zvezi z znatnimi naročili inozemskega premoga od strani državnih železnic in rečne plovbe, kar gre na škodo domače produkcije. Medtem ko smo v prvem polletju 1937 uvozili le 15.983 vagonov inozemskega premoga, se je letos uvoz premoga povečal za 26.203 vagonov. Po vrednosti pa vidimo povečanje od lanskih 50,9 na 101,2 milijona din. Samo uvoz premoga se je torej letos povečal za preko 50 milijonov din.

Druge važna surovina, ki obremenjuje našo trgovsko bilanco, pa so surove kože. Lani smo v prvem polletju uvozili za 36,6 milijona din surovih kož, letos pa za 74,7 milijona din.

Uvoz mineralnih olj se je zmanjšal od lanskih 55,5 na 41,7 milijona din, predvsem zaradi manjšega uvoza surove nafte, kar pa najbrž ni v zvezi z morebitno manjšo potrošnjo, temveč so rafinerije letos najbrž v večji meri trošile od zalog v pričakovanju znižanja uvozne carine na nafto, ki je bilo pred kratkim izvedeno.

Med ostalimi surovinami opazimo povečanje uvoza oljnega semena in oljnih plovov. Ta uvoz je znašal v prvem polletju 1936. 538 vagonov, lani 886 vagonov, letos pa 932 vagonov, medtem ko se je vrednost tega uvoza dvignila od 17,4 oziroma 25,1 na 29,6 milijona din. Uvoz umetnih organskih barv se je v zvezi z manjšim uvozom tekstilnih surovin skrčil od lanskih 43,0 na 32,0 milijona din. Povečal pa se je uvoz loja od 272 na 333 vagonov, pri čemer pa je vrednost nazadovol od 16,1 na 15,8 milijona din.

Znatno povečan uvoz soli

Uvoz živl ne kaže večjih sprememb. Zaradi lanskega zastoja pri uvozu se je letos povečal uvoz riža od 24,4 na 29,6 milijona din. Vrednost uvožene kave je pri nekoliko večji količini zaradi padca cen nazadovol od lanskih 36,1 na 27,9 milijona din. Proti pričakovanju pa se je letos navzlic zmanjšanju proizvodnje domačih solarnih povečal uvoz soli od lanskih 786 na 2350 vagonov oziroma od 1,0 na 4,5 milijona din.

Gospodarske vesti

== Sestanek italijansko-jugoslovenskega stalnega gospodarskega odbora ni preložen in bo v pričetku avgusta v Rimu. Včeraj je bil v Rimu objavljen službeni komunik, ki pravi, da se bo italijansko-jugoslovenski stalni gospodarski odbor sestel že v pričetku avgusta v Rimu. Govorice, po katerih naj bi bilo njegovo zasedanje odgoedeno do jeseni, niso bile resnične.

== Stanje Narodne banke. Najnovejši izkaz Narodne banke od 22. t. m. zaznamuje povečanje zlatnega zaklada za 0,9 na 1836,9 milijona din (lani 1685,2), obenem pa zmanjšanje deviz izven podlage za 45,1 na 354,7 milijona din (lani 757,2). Menična in lombardna posojila so narasla za 13,0 na 1556,9 milijona din. Obtok bankovcev se je skrčil za 58,9 na 5891,0 milijona din (lani 5413,3), obveznosti na pokaz pa so narasle za 29,4 na 2477,8 milijona din (lani 2397,5); pri tem so se žirovne naložbe povečale za 62,6 na 1275,7 milijona din (lani 1369,6).

== Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani je odobrena zaščita. Na lani vloženo prošnjo je ministrski svet s svojim odlokom od 19. maja odobril na predlog kmetijskega ministrstva in na osnovi uredbe o zaščiti kmetijskih zadrug in njihovih zvez zaščito Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani (odlog plačil za 6 let, od 19. maja t. l. dalje, za obveznosti nastale do 27. avgusta 1937; obrestna mera za stare vloge 2% o).

== Gradbena dela pri kemičnem inštitutu v Ljubljani. Banska uprava je razpisala licitacijo za gradbena dela pri kemičnem inštitutu v Ljubljani in sicer težakša, betonska in zidarska dela (proračun 657.000 din), pilotiranje in železobetonska dela (proračun 1.020.000 din), tesarska dela (proračun 48.000 din) ter krovskara in kleparska dela (proračun 218.000 din).

== Gospodarska zadruga članov Društva industrijev in veletrgovcev, z. s. o. j. Člani Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani so ustanovili zadrugo pod gornjim imenom, ki ima namen eskompitirati svojim članom terjatve proti odjemalcem, inkasirati trgovske terjatve in vršiti posle, ki so v zvezi z inkasom, obračunavati in kompenzirati medsebojne terjatve svojih članov, intervenirati po svojih pooblaščenih pri sodnih dražbah kot dražitelja, da izvršijo ne ostanejo brezposelne. Upravni odbor zadrug tvori: Stane Vidmar, Josip Lavrič, Jernej Jelenič, Knez Zdenko, industriji; Josip Ljubič, ravatelj; Anton Agnola, veletrgovec in Smrkolj Albin, veletrgovec.

== Ustanovni občni zbor družbe »Jugoslovensko jeklo« d. d., ki se ustanovi v smislu uredbe od 24. junija t. l. in odloka trgovskega ministra od 20. t. l., bo 31. julija v Sarajevu.

Borze

27. julija.

Na ljubljanski borzi so se danes angleški funti v privatnem kliringu trgovali po 238, v zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v grških bonih po 29,25, in v angleških funtih po 238. Nemški klirinski čeki so se v Ljubljani nudili po 14,80, v Beogradu pa so bili zaključeni po 14,7038 in v Zagrebu po 14,7650, medtem ko se za konec avgusta nudili po 14,70 in za konec septembra po 14,65.

Na zagrebškem efektom tržišču je vojna škoda pri nespremenjeni tendenci notirala 481 — 483 (v Beogradu je bil zabeležen tečaj 481,75 — 482,50). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2393,15—2407,75 Berlin 1746,53 — 1760,41, Bruselj 736,20 — 741,26, Curth 996,45 — 1003,52, London 213,91 — 215,96, New York 4317,26 — 4353,58, Pariz 119,94 — 121,38, Praga 150,13 — 151,24, Trst 228,07 — 231,15. Curth. Beograd 10, Pariz 12,07, London 21,50, New York 436,375, Bruselj 73,85, Milan 22, 9625, Amsterdam 240,10, Berlin 175,35, Dunaj 33, Stockholm 110,85, Oslo 108,05, København 96, Praga 15,07, Varšava 82,40, B. d. m. p. 86,50, Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

EFEKTI

Zagrebl. Državne vrednote: Vojna škoda 481 — 483, 4% agrarne 62 — 63, 4% severne agrarne 62 — 63, 6% beguške 92,50 — 93,25, 6% dalm. agrarne 91,75 — 92,50, 7% stabiliz. 98 den., 7% invest. 98 — 99, 7% Drž. hip. banka 99 den., 7% Blair 93,50 den., 8% Blair 98 — 99; delnice: Narodna banka 7250 den., PAB 228 den., Trboveljska 175 — 180, Gutmann 60 bl., Osiječka ljevaonica 180 jen., Dubrovačka 350 den., Oceania 70 obl., Jadranka 350 jen.

Beograd. Vojna škoda 481,75 — 482,50, za okt. 481,50 — 482, 4% agrarne 62,75 den., 4% s. verne agrarne 61,75 — 62, 6% beguške 93,25 93,50 (93,25), 6% dalm. agrarne 92,25 — 92,50 (92,50), 7% stabiliz. 98,50 den., 7% invest. 98,50 den., 7% Drž. hip. banka 99 den., 7% Blair 93,50 — 93,75, 8% Blair 98 — 98,50, Narodna banka 7275 — 7300, BAP 234 — 235,50 (234,50 — 235).

Blagovna tržišča

27. julija.

+ Chicago, 27. julija. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 67,625, za dec. 69,75, za maj 72,375; korusa: za sept. 56,625, za maj 72,375. 27. julija. Začetni tečaji: pšenica: za julij 92, za okt. 75, za dec. 73,50.

+ Novosadska blagovna borza (27. t. m.). Tendence nespre. Pšenica: nova (78 kg); baška 150 — 154; sremaka 147 — 149; banatska 149 — 154; potiska 156 — 160. Korusa: baška 119 — 120; banatska 115 — 117. Oves: baški 120 — 122; alavonski 116 — 118. Ječmen: baški in sremaki 64/65 kg 130 — 135. Moka: raška »ogre« in »ogre« 200 — 270; »2« 240 — 250; »3« 220 — 230; »4« 200 — 210; »7« 170 — 180; »8« 110 — 115. Fišol: baški, sreleki v vrečah 117,50 — 125. Otrubi: baški sremaki 95 — 100.

+ Budimpeštanska termična borza (27. t. m.). Tendence negotova. Korusa: za avg. 17,85 — 17,86, za sept. 17,35 — 17,40.

BOMBA2

+ Liverpool, 26. julija. Tendence mirna. Zaključni tečaji: za julij 4,88, (prejšnji 4,90), za sept. 4,87 (4,92), za dec. 4,93 (4,99). + New York, 26. julija. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za avg. 8,65 (8,73), za dec. 8,75 (8,84).

Beseda o čebelah in ajdovi paši

Kvarne zapreke pri prevažanju čebel na pašo

Že iz davnih časov je znano, da smo bili Slovenci med prvimi, ki so znali čebelarjenje obrniti v prid sebi in narodnemu gospodarstvu. Prav zaradi te redke lastnosti smo zasloveli po veliki zaslugi našega največjega in že pred stoletjem zelo upoštevanega čebelarja Antona Janše.

Ukvarjanje s čebelarstvom pa ni v korist samo posameznikom temveč celokupnemu narodnemu gospodarstvu, očitno v krajih, kjer je navzočnost čebel zaradi množice cvetja neobhodno potrebna. Prav zaradi tega sega prevažanje čebel v različna pasišča daleč nazaj v 17. stoletje, ko je bilo iz prav istih vzrokov prevažanje povsem svobodno. Vao to dolgo dobo se je zato naše čebelarstvo razvijalo popolnoma nemoteno, dokler se pred leti med čebelarji domačini ter prevaževalci ni pojavil nepotreben nespornost. Očitno zadnja leta sem se je ta spor nezdravo širil, posebno pa za časa vsakoletnega prevažanja v ajdovo pašo, ko je z gospodarskih vidikov bilo nujno potrebno, da se docela izrabijo medeni viri, ki jih narava nudi na bogatih poljih medee ajde. Številni so bili žalostni primeri nasprotov, ki so izvirali predvsem iz nepoučenosti, pa tudi zaradi hujšanja nekaterih nevoščljivcev in sebičnejšev, ki so v svoji ozko srčnosti trdili, da jim prevaževalci z dovoljenimi čebelami poberejo vse med in tako domačim čebelarjem škodujejo.

Da bi se temu razjodu napravil konec, je izdala banska uprava že l. 1933. prevozno naredbo za izkoriščanje ajdovih pasišč, l. 1936. pa popravično naredbo, ki je obvezna še to leto za vse one kraje, kjer še niso bila uradno določena stojišča za prevaževalce. Žal tudi te naredbe niso povsem zadovoljile čebelarjev, čeprav je bilo za ureditev tega vprašanja in zadovoljitve vseh čebelarjev s strani referenta banske uprave g. Okorna ter Slovenskega čebelarstva društva vloženo mnogo truda. Dosti praktično in zadovoljivo je bilo to vprašanje rešeno letos po zaslugi g. Okorna za najboljše pasišča na štajerskem. V ostalih krajih pa, kjer bo uradna določitev stojišč izvedena šele tekom letošnje jeseni in pa pri-

hodno pomlad, se kaže in doživlja še vedno isti odpor in nenaklonjenost proti prevažanju kot nekdanj.

Tako se je dogodilo, da je neka občina na Dolenjskem kratkoma prepovedala uvoz čebel v kostonjevo pašo, ki je vselej in povsod prosta. Kot vzrok za izdano odredbo naj bi služila pravilica o razširjenju čebelnih kužnih bolezni, ki jih sploh ni bilo, niti niso bile uradno prijavljene. Posebno zanimivo pa je to, da je prepoved zadela vprav čebelarstva strokovnjaka, ki bi gotovo vedel, če ima svoje čebele vsaj prehlajene. Gotovo pa je, da na tak način ne bo mogoče nikoli dvigniti tolikanj poudajenega narodnega gospodarstva in ne dvigniti kapacitete čebelarstva na višjo stopnjo. Želeti bi bilo, da se predsedniki občin, v katerih nastopajo odborniki s takimi predlogi, prej pouče pri nadrejenem oblastvu o izdanih naredbah, čebelarске organizacije pa jim bodo tudi rade šle na roko s potrebnimi pojasnili, saj čebelarji ne zahtevajo za sebe ničesar drugega, kakor to, kar jim daje naredba. Prav tako se tudi dogaja, kaj v tej dobi, da kakor občina, neupošteva navedbo banske uprave, prepove uvoz čebel v ajdovo pašo s pavšalno ugotovitvijo, da imajo občani sami dovolj čebel. Kje je tu verodostojnost? Ali naj na račun takih odklonitev propada čebelarstvo samo? Krivica je tu očitna in bi bilo zato umestno, da se način takega omejevanja čebelarstvih pravic in neupoštevanje naredb kaznuje prav tako s kaznijo, kakor je z naredbu predpisana za čebelarje prevaževalce, ki bi iste ne upoštevali. Z neutemeljenimi odklonitvami prevoza se namenoma škoduje samo prevaževalcem, ki z vlaganjem pritožb na sreska načelstva poleg dragocenega časa izgubljajo še denar.

V interesu vseh čebelarjev in čebelarstva sploh je toraj potrebno, da se nemudoma izvede uradna določitev stojišč tudi po ostalih srezih naše banovine in se tako za vselej izloči nesporazume med domačimi čebelarji in prevaževalci. Najbolj primeren čas zato bi bil med pašno dobo samo.

Iz sodne dvorane

Kako postane vreča vredna 3 mesece zjapora

Ljubljana, 27. julija. Preužitkar Janez Gabrovac s Homca, ki nosi na svojih ramenih že preko šest križev, je stopil danes pred sodnike malega kazenskega senata, da vdan v svojo usodo sprejme svojo štiriindvajseto kazno. Dasi jih ima že 23 za seboj, ni prav nič nevarnih človek. Če bi ga srečal na cesti, bi ga ohranil v spominu kot staro dobričino, ki se vedno zadovoljno smehlja, čeprav mu nikdar v življenju ni bilo postlano z rožicami. Prav tak je na svojih pogostih obiskih v zaporih in nič drugačen pred sodniki, kamor ga pripeljejo iz izprani jetniški obleki, ker je njegova preveč razcapana in povajana, da bi vzdržala tekno z zunanjo jetniško higieno. Njegove obtožnice nikdar niso vedele povedati o predznih dejanjih. Vse, kar se mu je kdaj očitalo, so bile majhne tatvine in nepopolnilijsva potepanja po krajih, kjer ni imel kaj opraviti. Če pa so se višine njegovih kazni večale od leta do leta, ni šla višina na račun teže dejanja, temveč tiste okoliščine, ki se ji v sodnem jeziku pravi nepopolnilijsva in ki učinkuje kot obremenilna za odmero kazni.

Zadnja taka obremenjena odmera kazni ga je doletela pred par meseci zaradi petih klobas in ene rjuhe, ki jih je v domači vasi, menda z lesenim kajljem, izculskal skozi zamreženo okno sosedove shrambe. Še preden je minilo pol leta, ko je vdan odesedel kazen za to dejanje, se je preužitkar Janez skoro z matematično natančnostjo kakor iz domotožja do vajene bivanja za zapahi povrnil pred sodnike. Pred mesecem je našel neke v ljubljanski okolici delo, kakor pravi zato, ker je hotel pomagati svoji hčerki, ki ima šest otrok pa ni zaslužila. Ta pomoč seveda ne bo prišla v poštev, ker so starega Janeza zaprli.

Čeprav so sodniki Janeza že večkrat opozarjali, da ga bo vsaka ukradenka malenkost predrago stala, če bo tako pridno gostil svoje grehe, je že po par dnevih del v ljubljanski okolici obiskal Savlje in Kleče in medtem ko so bili kmetje pri poljskih delih, je Janez nemoteno obiskal devet hiš in nabral celo zalogo starih vreč, nekaj praznih steklenic, verigo in nekaj perila.

Sodnikom je rekel, da je to storil zato, ker dajo v službi samo za jesti in nič več. Vreče, na katere je imel posebno piko, na tatinskem pohodu, je hotel uporabiti za boljše ležišče sebi in svojim tovarišem. Kar bi jih bilo ostalo, bi jih bil prodal. Samo nasmehnil se je, ko mu je predsednik senata dejal, da se pač ne bo smel več počasi s tatvinami, ker bo v bodoče vsaka prazna vreča 3 mesece zjapora vredna. Ko je njegov branilec po službeni dolžnosti predlagal, naj bi ga dali sodniki preiskati po psihijatriji, ker kaže da ni prav pripravi pameti, je stari Janez z razumevanjem pritril, da bi bilo res to najbolje zaradi tistih tatvin brez pravne koristi, če: »Saj se tudi meni že neumno zdile Trdi namreč, da se je vsega naučil v vojni, tista mu je prizadejala! Ranjen? Ja, ja, na prstu — in od tedaj krade čeprav prej nikdar ni nič »premaknil«.

Po tolikih kaznih in častitljivi starosti, ki jo je že dosegel, je nekoliko zapoznela njegova odločitve, da bo šel sedaj domov dolet. Da si le ne bo premislil preden pride na svobodo. Na to pa bo moral čakati 10 mesecev v strogem zaporu, kjer bo sicer imel čas premišljevat o vrednosti 3 mesecev zjapora za eno vrečo, pa se mu bo morda vendarle zahotelo okusiti radosti 25. jubilejne kazni.

Čudna srečanja

Čeprav skoro polovico mlajši od preužitkarja Janeza Gabrovca je tudi 28letni delavec Ivan Ježek iz Podgorice prišel danes pred sodnike po svojo 24. kazno. Po njegovi gladki zgovornosti in samozavesti, s katero je branil svojo bližnjo preteklost, bi se bilo sicer dalo sklepati, da bo tudi

samozavestno odšel — brez kazni. Pa je bil nazadnje vendarle hudo neodločen — bil je obojen in ni vedel, bi ali ne bi kaznen sprejel.

Za seboj ima že pestro kriminalno zgodovino, sestavljeno po večini iz predrznih tatvin in težjih kazni. Po vojni se je skoro sleherno leto zapletel v mrežo paragrafov. Sedaj je bil tožen, da je marca pri Pregljevih v Gradcu pri Litvi ukradel dve žepni uri, verižico, nekaj perila, dva žepna noža in nalivno pero, aprila pa odplel v št. Jakubu kolo Antona Kralja izpred hiše Ivane Prošek.

Zank, ki mu jih je spletla preiskava, se je otepal z veliko večšino, pa majhno verjetnostjo. Zanimak je skratka vse in se postavil v skoro čedno luč. Ne on, ampak Pregelj je najbrž vsega kriv, pa taji. Pri Pregljevih je popravljal ure par dni. Ko je po opravljenem delu odhajal iz Pregljevih hiše, pravi, da je opazil v žepu »pozabljen« uro. Vrnil se je in jo je na povratku srečal Preglja, ki je bil že na lovu za svojo ukradeno lastnino, mu je uro »vrnil«. Pozneje na potu pa je srečal neznanca, ki mu je nudil drugo uro naprodaj. Kupil jo je za pet kovačev in jo takoj nato za šest v neki gostilni zastavil za zapitek. Kar je bilo pri Pregljevih pokradenega, pa je Pregelj najbrž sam prodal ali zastavil, da pride do denarja, ki mu ga žena ni hotela dati za pijačo.

Medtem ko je Ježek trdil, da je bil Pregelj tistega dne ob njegovem odhodu iz Pregljevih hiše tako pijan, da so ga morali štirje napol mrtvega prineesti na dom, pa je Pregelj kot oškodovanca priča to zanimal in trdil, da je bil »nekač marod in »voh« zato da se je zdravil z žganjem. Uro pa da mu je po vsej priliki ukradel obtoženi, ker po njegovem nihče drugi ne more priti v poštev.

Kakor je bilo čudno naključje, da je mogel Ježek ukradeno uro — od njega poravnano in od neznanca kupljeno — že čez pol ure zastavljati za zapitek, tako je bilo več kot usodno naključje, da sta se z ženo spodtaknila ob Kraljevo kolo na samotnem kozolcu kraj Ježekove domače vasi. Ko je senatu pripovedoval, kako se je njegova v vinjenosti sitna žena Jožefa prevrnila čez kolo v kozolcu, v katerega ji je pomagal, da bi se iztreznila preden se pokaže pred oči njegove matere, si predsednik ni mogel kaj, da si ne bi glasno dal duška nad čudnimi naključji srečanj s pravkar pogrešanimi stvarmi. In da je šlo žena sama kričala, kako ga bo naznanila, starega tatula!

Pa tudi na to nevarnost je imel Ježek pripravljen odgovor: »Pro pravico! je povedal, da je prav za prav »zakonska žrtve« svoje žene, ki je bila v ljubosumnosti jezna nanj, pa mu je pred pričami naprtila tatvino kolesa.

Po krajšem posvetovanju senata je bil Ježek kljub svoji zgovornosti obojen na 10 mesecev strogega zjapora in na 3letno izubo častnih državljanov pravic za tatvine pri Pregljevih, obveljala pa je ena slučajnost srečanja s Kraljevimi kolesom, za katerega je bil zaradi pomanjkanja dokazov oproščen. Ko sta mu branilec in žena, ki je verodostojno potrdila trditve njegovega zagovornika, svetovala, naj kaznen sprejme, da ne bo nazadnje še hujše, je to prav nerad storil s zaključkom: »Naj pa bo, da bo enkrat vsega konec«.

Iz Trbovelj

t— Novi grobovi. Prošli teden so v Trbovljah umrli: 64 let, Riman, delavec iz kamnolomu št. 64 let, Riman, Franciška roj. Zavrt, žena rudarja, št. 56 let, Pogačnik Marija hči rudarja št. 3 mesece, Milinari Martin, sin rudarja št. 3 mesece, Mlotelj Ivan rudar v p. 61 let, Brinar Alojz samski rudar 24 let, ponešeril v rovu, Čestnik Marija, roj. Breclj posestnik, ca 58 let. Naj počiva v miru!

Morgenthau na Rivieri

Paris, 27. jul. w. Ameriški državni tajnik za finance Morgenthau je danes zapustil Paris in odpotoval z družino v Antibes.

Ljubljanski tramvaj po izvršeni sanaciji

Navzlic povečanju dohodkov je imela družba lani 900.000 din izgube

Od Splošne maloželezniške družbe v Ljubljani smo prejeli poslovno poročilo upravnega sveta za leto 1937 iz katerega posnemamo naslednje:

Na občnem zboru delničarjev dne 25. maja lanskega leta je bila sklenjena sanacija družbe, ki jo je odobril tudi mestni svet in potrdila nadzorstvena oblast. Sanacija je bila dejansko izvedena v poslovnem letu 1937. Pred sanacijo je imela mestna občina ljubljanska dve tretjine delnic (2667), dunajska trvdka Oesterreichische Siemens-Schuckert-Werke pa eno tretjino delnic (1333), ki jih je bila mestna občina obvezana do leta 1941 prevzeti po ceni 800 din za delnico.

V zvezi s sanacijo je dunajska trvdka Siemens svoj paket delnic odstopila mestni občini brezplačno in je obenem znižala obrestno mero za svojo terjatev proti družbi od 1. januarja 1934 naprej od 10 na 5%. Izgovorila pa si je prednost pri dobavih elektrotehničnih materiala tako tramvajski družbi, kakor tudi mestni občini ljubljanski in njenim podjetjem (kako dolgo velja ta prednost pri dobavih poročilo ne navaja).

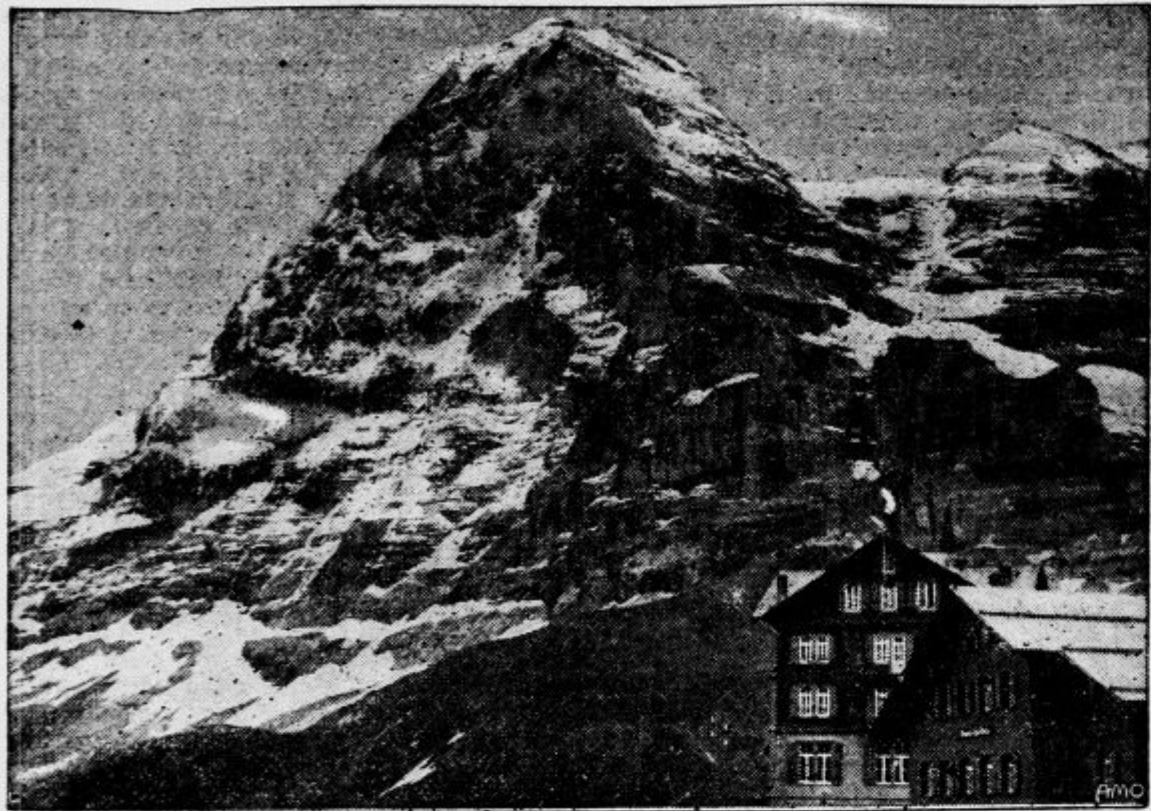
Mestna občina je odpisala vso svojo terjatev nasproti družbi iz investicijskega posojila v znesku 18,3 milijona din in se je obvezala plačevati za posojilo pri Pokojninskem zavodu ves znesek obresti preko 5%. Obenem je mestna elektrarna znižala ceno električnemu toku od 90 na 60 par pri kilovatih uri.

V zvezi z odpisom terjatve mestne občine je tramvajska družba v svoji bilanci odpisala na račun investicije vse one postavke, ki ne predstavljajo dejanskih investicij, in sicer v skupnem znesku 8,9 milijona din. Tako se je račun investicij zmanjšal od 51,3 na 42,4 milijona din. Poleg tega je družba naknadno izvršila vse redne odpise od leta 1932 naprej in izkazuje sedaj račun bilance za konec lanskega leta 4,8 milijona din teh rednih odpisov. tako znaša sedaj knjižna vrednost investicij dejansko 37,5 milijona din. Skupaj je bilo torej pri investicijah odpisanih 14,1 milijona din. Vrh tega je družba odpisala še poslovne izgube iz prejšnjih let in poslovno izgubo iz leta 1937 (0,9 milijona din) tako da ima sedaj od razpoložljivega zneska za odpise na razpolago še 4,9 milijona din, ki so rezervirani za nadaljnje odpise za bodoče poslovne izgube.

Mestna občina je žrtvovala za sanacijo poleg odpisa terjatve v višini 18,3 milijona din še 4,8 milijona din pri obrestih te terjatve od leta 1934 do leta 1937. in 3,4 milijona din na razliki pri obrestih za Pokojninski zavod; končno je do konca leta 1937, zaradi znižanja cene električnemu toku prispe

Severna stena Eigerja premagana

Muke in napor štirih alpinistov



Severna stena Eigerja

Švicarski radio je v nedeljo zvečer prekinil svojo koncertno oddajo, da je lahko poslušalec sporočil senzacionalno vest, da so štirje plezalci opravili z zadnjim neresenim problemom v Zgodovinskih Alpah, s proslulo severno steno gore Eigerja. Listi poročajo sedaj podrobnosti o tem dejanju, ki zbujajo občudovanje vsega plezalskega sveta. Eden izmed četvorice nemških plezalcev, ki so to dejanje izvršili, Monakovčan Heckmeier, je podal po povratku v dolino sledeče poročilo:

Osvojitev Eigerjeve severne stene pomeni v glavnem boj z ledom. Vsa stena sestoji skoraj samo iz ledu in malo skale, deloma je prečišna. Tudi oba kamina, ki ju je morala plezalska ekspedicija premagati kot zadnji del poti v soboto in nedeljo, sta vsa zaledenela. To je bil tudi najtežji del ture. Stevilni plazovi so grmeli neprestano v dolino. Harrierja in Kasparka, dva izmed četvorice plezalcev, bi na nekem snežišču kmalu postala žrtev plazov, ko sta bila Heckmeier in Voerg še v kamini. Zadnja dva sta že mislila da sta oba njiju tovariša treščila v globino, ker ju nista videla skoraj pol ure.

Posebno težavno je bilo plezalno delo v nedeljo, ko so morali zavoljo vremenskega preobrata naravnost preračunavati presedke med posrednimi plazi, da so mogli nadaljevati pot po drugem kamnu. Zadnji kos stene se je spenjal popolnoma navpično v višino. Prenosovanja v steno so bila skrajno slaba in jih je bilo mogoče držati samo zato, ker so premišljeno uporabili vrvi. Pri zadnjih 300 m poti je besnel tako leden vihar, da so se mogli plezalci, ko so dosegli vrh, komaj še držati na nogah. Vrnili so se takoj v dolino in ta sestop je trajal 3 in pol ure.

Severna stena 3975 m visokega Eigerja je veljala doslej, kakor rečeno, za zadnji nereseni problem Zgodovinskih Alp. Eiger se dviga s svojima sosedoma Mönchom (4105 m) in Jungfrau (4166 m) pred skupino Finsteraarhorn v Bernskem Oberlandu. Ti trije vrhovi vladajo nad Thurnskim jezerom in so bili cilj hrepenenja tisočev planincev že od tistih časov, ko se je človek sploh drznil v takšne višine. Njih vrhove so si osvojili zapovrstjo in na 3457 m visoki Jungfraujoeh je mogoče, kakor znano, danes celo z železnico, ki se začneja baš ob vzhodni Eigerji in ga prevrta, kakor njegove sosedne, v več zavojih.

Ko so ljudje stopili na te vrhove, pa se niso bili zadovoljni. Premagati so hoteli tudi njihove stene in Eigerjeva severna stena je bila zadnja, ki se jim je upirala. Najdrznejši alpinisti so se v zadnjih letih poskušali z njo, pa brez uspeha. Mnogo jih je tudi bilo, ki so svojo drznost plačali s smrtjo. Tudi lansko leto sta dva turista hotela tisti dan na vrh, toda takšnemu podjetju nista bila dorasla in sta napravila toliko napak, da je eden umrl v strašni steni, po drugem pa je morala rešilna ekspedicija. Bila sta to oba solnograjčana Primas in Goldacker. V svojem rojstnem mestu sta si kupila neobhodno potrebno spalnico vrečo, pa sta jo kakor proviant pozabila ob vzhodju. Razen tega se s steno in njenimi razmerami sploh nista že v naprej seznanila. Strašen je bil že prvi bivač v steni. Naslednji dan je Primas med plezanjem padel in si poškodoval koleno. Ko sta bila tretji dan komaj dve sto metrov pod vrhom, sta se morala zavoljo popolne izčrpanosti dokončno ustaviti. Naslednji dan, bila je nedelja, sta dala znamenja na pomoč, toda šele v ponedeljek so postali nekateri planinci pozorni nanju. Preden so opozorili reševalce, je nastala spet noč. Navzlic temu je šla rešilna ekspedicija še v tem v steno in dospela v torek ob 7. zjutraj do obeh mož. Goldacker je bil že mrtev. Primaša so spravili s težavo v dolino. Najbolj tragično pri vsem pa je bilo, da bi bila mogoče lahko z uspehom opravila svojo namero, če bi ne bila postopala s skrajno lahkomi-selnostjo.

Proslava francoskega narodnega praznika 14. t. m. se je podaljšala do nedelje 17. t. m. in je predstavljala obenem prehod v slavnosti za sprejem angleške kraljeve dvojice. Pariški listi poudarjajo, da se je 14. julij tokrat prvič v zgodovini republike odigral v znamenju francosko-angleškega zavezništva. In Francozi so se dne plesali in prepevali v čast republike in osvoboditve izpod burbonskega jarma v resnici pod plavo zastavo, ki so jih razobesili za sprejem britskega vladarja. Slavni Zvezdni trg v Parizu, kjer se je vršil defile francoske vojske v spomin na osvojitve Bastije, je bil skoraj dobesedno ovit v zastave britskega imperija.

Tradicionalna parada na tem trgu se je začela ob 9. zjutraj ko je državni predsednik zavzel svoje mesto. Francoska vojska je ob tej priliki in med ovacijami stotisočgla-ve množice pokazala malodane vse, kar ji je orožnih vrst danes na razpolago. Defile so otvorili oddelki francoskih vojaških šol, ki so jim sledili oddelki mobilne garde, mornarice in zračne vojske. Za njimi je korakalo dvanaest polkov pehote, med njimi šest kolonialnih polkov, in sledili so mali tanki, oddelki topništva proti tankom, motorizirane formacije, med katerimi so bili tudi motorizirani kirasirji in dragonci, in na zadnje brigada težkih tankov. Sto bojnih letal je v zraku spremljalo to vojaško uprizoritev. Potem so za zaključek prijahale brigade konjenikov, med njimi spahiji v burnosih in na belih konjih. Francija že dolgo ni imela tako velike in sijajne vojaške prireditve in ljudstvo je to v polni meri upoštevalo. Toliko pompa, navdušenja, rajanja in prepevanja, kakor na ta državni praznik, ni bilo tudi že dolgo.

Francija raja in prepeva

Veličasten 14. julij na pariških ulicah

Pes otel življenje svojemu rešitelju

Zanimiv dogodek pri požaru

Na posestvu kmeta Svatojpluka Cajnarja iz okolice Benešova je nastal ponoči požar. Opazili so ga prepozno, da bi ga bilo mogoče pogasiti. Ljudje, ki so se zbudili prepozno, pa so mogli vendarle rešiti opravo, živino in orodje.

Devetletni kmetov sin pa je nenadno opazil, da manjka domači pes, ki je bil njegov ljubljeneček. Stelkel je neopaženo okrog goreče hiše in je opazil da se hoče pes z obupno močjo odtrgati z verige,

s katero je bil privezan, med tem ko je bližnji skedenj že gorel s polnim plamenom.

Deček je skočil pogumno k pasji hišici in odklenil verigo, dim iz gorečega skedenja pa ga je omamil, da se je zgrudil na tla. Ker je pa v svoji roki še trdno držal konec verige, ga je pes, ki je bežal od ognja, potegnil s seboj in ga tako rešil.

Strahote plinske vojne

Stanovanjski voz za zaščito pred plinskimi napadi

Po mnogoletnih poskusih je Londončan Clive Scarff, ki so ga pohabili v bojih pri Ypernu, zgradil proti plinskim napadom zaščiten stanovanjski voz, ki zbujajo veliko pozornost med strokovnjaki za zaščito pred zračnimi napadi.

Voz se da hermetično zapreti. Dolg je 7 m in ima med drugim hladilnico za precej veliko zalogo jestevin. Prav tako ima tudi druge naprave za daljše bivanje.

V primeru zračnega napada se more cela družina po prvem svarilnem znamenju zateči v voz in pobegniti z njim sko-

raj brez nevarnosti iz ogroženega območja na ta način, da pripne voz k avtomobilu, katerega vozač si mora seveda natkniti masko. To letečo zatočišče, kakor ga imenuje zgraditelj, pa je precej drago in prihaja zato le za imovite družine v poštev.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Pred vkrcanjem v Calaisu



Angleški kralj in kraljica sta se odpravila ob 12. uri. Francosko vojsko, potujočo na sta se vkrcala na jabo, ki ju je odpeljala čez Rokenski grotin

Zračna bitka z orlom

Pilot nekakega potniškega letala, ki je letelo s 12 potniki iz Porta Moresbyja na Papui (Britski Novi Gvineji) proti Wau, je imel nenavadno srečanje z orlom.

Ko je s letalom dosegel višino 3300 m, je šinil iz še višje višine proti letalu velik orol in zadel tako trdo ob kovinski rob krila, da je tega precej poškodoval in je moral pilot pristati, da se škoda popravi. V gorovju v tem ozemlju, ki se dviga 3000 do 4000 m visoko, je mnogo orlov. Ptica je v letalu videla menda tekmeča, ki ga je treba napasti.

Umor zaradi dote

V vasi Cecelin pri Pjotrkovu na Poljskem je ustrelil kmet Gombin svojega svaka Kacprzaka pri lovu na race. Gombin je hotel preprečiti poroko svoje sestre, ker bi ji v tem primeru moral izplačati precej veliko doto.

Ko so ljudje zvedeli za motiv umora, so hoteli morilca linčati. Orožniki so zločinca le s skrajnim naporom otehi. Ko je nevesta izvedela, kaj je storil nje brat, se je hotela obesiti v skednju, vendar so jo še pravočasno našli in ji otehi življenje.

Boksar gre v samostan

Ameriški boksar srednje teže Pat Roland, ki je svojčas bil na dobrem glasu v svoji domovini, se je odločil, da zapusti boksarsko arenjo in odide v samostan, kjer misli skleniti svoje življenje. Trapisti, med katere se hoče uvrstiti, so ga že sprejeli v svoj red, kjer bo poslej živel v popolni molčečnosti.

Čeh, ameriški rekorder

V ameriškem letalstvu so se Čehoslovaki že ponovno izkazali. Tako je Souček, ki je pred leti dosegel svetovni višinski rekord, rodom Čeh. Zdaj poročajo iz New Yorka, da je dosegel ameriški rekord v mojstrskem letanju z jadralnim letalom zopet Emil Lehečka, mož češke krvi.

Francosko darilo angleškima princesama



Francoska vlada je poklonila angleškima princesama Elizabeti in Margareti-Rosi dve punčki, visoki 1 m z bogato garderobo. Na sliki pestuje punčki, za kateri so pripevali obleke največji pariški saloni, soproga franc. zun. ministra, gospa Bonnetova

V znamenju sončnega kralja

Pojedina v zrcalni dvorani versajskega gradu

V zvezi z veliko vojaško parado ob obisku angleške kraljeve dvojice je priredila francoska vlada slavnostni obed v zrcalni dvorani Versailleskega gradu, ki se ga je udeležilo poleg članov vlade mnogo častnih gostov. Ta prireditev v gradu in v grajskem parku je stala popolnoma v znamenju »sončnega kralja« Ludovika XIV. Osemdeset streljajev v modro-rdečih livreh in z napudranimi lasuljami je streglo 200 gostom. Zrcalno dvorano, kjer se je odigral že marsikakšen zgodovinski dogodek, kakor proklamacija nemškega cesarstva 18. jan. 1871. in podpis versajške mirovne pogodbe 28. jun. 1919., so okrasili s 150 oranževci. Postavljene so bile tri mize, miza kraljeve dvojice, predsedniške dvojice in spremstva je stala ob strani in je zavzemala skoraj dolžino stene.

Jed je obsegala 12 obrokov in 15 različnih vrst vina. Vse to so prinašali na srebrnih podstavkih in serviralj v belih in rdečih, pozlačenih pladnjih. Nasproti kraljeve

in predsedniške dvojice ni bilo gostov, take da je bil razgled na znameniti grajski vrt prost. Kakor v času sončnega kralja je igral komorni orkester v moči tedanjih časov starofrancoske melodije.

Po obedu so gostje odšli v grajsko kapelo, kjer so jim četrte ure igrali cerkveno glasbo. Igralci in igralko Francoske komedije so predstavljali v starih kostumih »dvore«. Program je obsegal starofrancosko cerkveno glasbo. Potem so gostje odšli v Apolonov raj na grajskem vrtu, kjer so jih v čarobnem okviru zabavali na razne načine.

Radio med nevihto

Med neko nevihto je treščilo v hišo nekakega dninarja v Unterleitemu na Zgornjem Avstrijskem. Strela ni povzročila požara, preskočila pa je na radijski aparat v hiši in je težko ožgala dvanaestletnega dečka, ki je poslušal radio.

Ameriški finančni minister v Parizu



Takoj po odhodu angleškega kraljevega para je prisel v Pariz ameriški finančni minister Morgenthau (v sredini slike). Na levi stoji državni prezident Francije Lebrun, poleg njega ga. Morgenthauova. V pikčasti obleki ga. Lebrunova, na skrajni desni ameriški poslanik v Parizu, W. C. Bullitt

Spominki

na zadnje pariške dni

Po pariških trgovinah razstavljeni spominki na obisk angleške kraljeve dvojice prekašajo menda po vrednosti vse, kar so izdelali doslej za takšne prilike.

Po draguljarnah se je francoska liliija umaknila angleški vrtinici, škotskemu osatu in irski deteljici. V izložbi velike prodajalne je videti clip, ki združuje vse tri znake: vrtinica je iz diamantov, detelja iz cizelirane zlata, osat iz dragocenih zelenih smaragdov. Vse tri znake združuje trak iz rdečomodro-belega emajla.

Nadalje je videti zlate zapestnice z britsko krono, z britsko zastavo ali z majhnim koledarskim listom, na katerem so zabeleženi dnevi obiska. Na majhnih skrinjicah, ki vsebujejo svilene robce z uvezenimi vrtinčami, so meteorološki podatki o teh dneh. Tako bereš tu lahko med drugim, da vetaja sonce ob 3.15 in zahaja ob 19.56.

Naravno, da so izumili tudi nov parlem. Imenuje se »Les trois couleurs« (Trojica barv). Zepni ročci iz škotskih barvah in s simboli nad 20 škotskih rodov dajejo izloženim trgovin s perilom pestro zunanost, poleg tega vidiš tu platnene namizne prte z angleškimi in francoskimi barvami. Druge izložbe kažejo tisto lahko zeleno barvo, ki velja za najljubšo barvo kraljice Elizabete.

Modne trgovine so si po vsem videzu prizadevale, da bi angleškemu slogu ne dale preveč prilike, da bi se uveljavil v Parizu. Velike večerne toalete, ki so bile določene za družabne prireditve v dnevih obiska, kažejo na prvi pogled, da se držijo dosledno prave pariške mode.

MNOGO JE SREDSTEV

za pranje, toda

»PERION«

je samo eden! — Odlično opera.

A NEKDOTA

Neka znanka je srečala pisatelja Herberta Eulenbergja in ga je pozdravila z glasnim veseljem: »Dober dan, dragi prijatelj! Ne morem povedati, kako sem vesela, da vas zopet vidim! Mislim sem že, da ste umrli!«

»Nu, čedno prijateljstvo!« jo je podražil Eulenberg. »Mislimi ste, da sem umrl, pa še na pogreb niste prišli!«

VSAK DAN ENA



Fantiček: »Je pač tako, da imam strička rajši kakor teto!«

(Ric et Raoc)

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Kulturni pregled

Položaj v bolgarski književnosti

Sofija, v juliju
Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi mi-
nula sezona pokazala, da bolgarski književ-
nik vzleže vsem oviram in vse negotovosti
sedanjega časa neumorno dela. Izšli so
mnogi romani, povesti, novele, drame in
pešniške zbirke. Lahko mirno zapišem, da
kvaliteta teh knjig postavlja bolgarskega
književnika na dostojno mesto med pisatelji
sosednih dežel. Zreli talenti, širok raz-
gled in psihološka problematika — vse to
prikupno označuje sedanje stanje bolgarske-
ga slovstva.

V leposlovju se vzleže vsemu največ ob-
ravnavna kmečko življenje. V velikem šte-
vilu romanov in povesti je orisan bolgarski
kmet z mnogimi podrobnimi in zanimivi-
mi potezami. A tudi življenje današnjega
meščana ima dobre in originalne epizode obli-
kovanje. Tudi tu se mnogo obravnava so-
cialna in etična vprašanja. Najsi se še toli-
ko pripoveduje o krizi bolgarske knjige,
je vendar dejstvo, da je v zadnjih letih
prišlo na knjižni trg kakih 60 do 70 izvir-
nih knjig.

V zadnjih treh, štirih letih je gledališče
v Bolgariji popolnoma osvojilo domača dra-
matika. Ni več odra v provinci, ki ne bi
igral bolgarske drame, medtem ko je bilo
še pred leti drugače. Tudi sofijsko Narodno
gledališče posveča sedaj vsjo pozornost raz-
voju domače drame. Gledališka uprava ce-
lo vzpodbuja zvezo bolgarskih pisateljev,
da po svojih močeh podpira razmah bolgar-
ske dramatike in prav tako je gledališče
razpisalo natečaj za najboljšo noviteto.

Dalje je treba omeniti kot uvaževanja
vreden pojav založbo »Stara Bolgarija«, ki
vztrajno vzpodbuja pisatelje k obravnavi
njegovih motivov in domače zgodovine. Tako je
že izšlo pri tej založbi več zares pomembnih
zgodovinskih romanov.

Zelo lepo se še vedno razvija mladinska
književnost. Pred leti so si mladinski pisa-
telji ustanovili posebno društvo, ki šteje
sedaj že več kot 50 članov. Večji del teh pi-
sateljev se seveda uveljavlja tudi v litera-
turi za odrasle. Poleg glavnih slovenskih
panog, kakor so romani, povesti in poezija
se v bolgarski mladinski književnosti ugod-
no razvija tudi drama, kar je vzpodbudilo
nekatera k dovolj rešnim poizkusom usta-
navljanja posebnih mladinskih gledališč. K
razvoju te književnosti je na zunanjo znatno
pridomoglo smotno in tesno sodelovanje
dveh velikih založnikov »Hemus« in »Ci-
peve«.

Ze nekaj let delajo poizkuse z literarni-
mi časopisi, vendar so le-ti še vedno v do-
ka slabem položaju. Najbolj se uspevajo
starejše revije, tako zlasti »Bolgarska mi-
sele«, ki jo ureja prof. M. Armandov, »Zla-
torog« v uredništvu Vladimiru Vasiljeva
ter »Literarni vestnik« in »Literarni glas«,
ki izhajata v redakciji O. Mitova. V zadnjem

času je prišel izhajati v redakciji Georgija
Paceva nov časopis z naslovom »Umetnost
in kritika«.

O sorodnosti motivov, gradiva in načina
obdelave med sodobno bolgarsko in našo
književnostjo sem govoril d mnogim tukaj-
šnjim pisateljem, posebej še z g. Dobrim
Nemirovim. Le-ta mi je dejal ob pri-
liki tole:

— Ni dvoma, da bolgarski in jugosloven-
ski književniki lahko čitamo naše proizvode
z večjim poznavanjem enovi, kakor prebiramo
dela drugih narodov. Naša literatura enako
delo nastaja iz istega spoznanja o kul-
turnih in javnih nalogah književnosti. Pre-
pričan sem, da bi se zaradi tega lahko raz-
vile tesnejše, tudi profesionalno pomembne
vezi med našimi in vašimi pisatelji. Bol-
garska knjiga potrebuje razširjenje svojega
kroga. Znano je, da se knjige pri nas ma-
lo kupujejo in njih izdajanje je često žrtve.
Bolgar je tolikanj zaskrbljen za svoj gmo-
tni obstoj, da pri tem zanemara duhovno
življenje. Zaradi tega je življenje naših pi-
sateljev še težje, honorarji so nizki, nove
izdaje redke itd. Književniki moramo po-
temtatem sami skrbeti, da se to naša knji-
ga bolje prodaja.

G. Dobri Nemirov je omenil, da so v tem
pogledu že bili storjeni koraki k tesnejšemu
sodelovanju z jugoslov. sosedji. Sofijski in
beograjski Pen klub sta se sporazumela
glede svobodne izmene knjig in iskanja no-
vih tržišč za bolgarsko in našo knjigo. Pri
tem je bila odločilnega pomena jezikovna
sorodnost obeh narodov. Da ta sorodnost
ne tvori večje ovire, je pokazalo dejstvo,
da je bolgarsko občinstvo z vidnim razu-
mevanjem poslušalo jugoslov. igralce, ki
so igrali našo igrano v Beogradu zopet bol-
garske, ki so nastopili v svojem jeziku. To
kaže, da se lahko dobro razumemo med se-
boj. (Op. ured. Bojimo se, da bodo vzleže-
temu na knjižnem trgu kaj skromne prakti-
ne posledice. Koliko slovenskih knjig pa
prodajo v Zagrebu in v Beogradu? Menimo,
da napor, ki je potreben Hrvat ali Srbu
za čitanje slovenske knjige, ni nič manjši
nego napor, kakor ga zahteva bolgarska
knjiga in po kvaliteti naši najboljši pisa-
telji vzdržijo sleherni tekmo z bolgarskimi.
Vzleže temu je praktično zanimanje za slo-
vensko knjigo v srbohrvatskih vrstah po-
razno minimalno!)

Naj ob koncu še omenim, da ima za ra-
zvoj bolgarske književnosti v dejansko ne-
ugodnih materialnih razmerah dokaj zaslug
Zveza bolgarskih pisateljev, ki združuje do
malega vse književnike. Deluje že skoraj
pet in dvajset let. Kot pozitivnega sodelav-
ca je omeniti tudi kritiko, ki je zlasti v
zadnjih letih naša srečno srednjo pot med
kritiziranjem in vzpodbujanjem.

Tihomir Milisavljevič.

Zapiski

Nova slikanica Eda Deržaja. Kot drugi
zvezek knjižnice »Pikapolonca« je izšla si-
likanica Eda Deržaja, ki ji je napisal besedilo
A. G. Logar. Knjižica je namenjena naj-
mlajšim čitateljem. Prinaša vrsto drobnih
zgodb v verzih, ki jih je Edo Deržaj gra-
fično ilustriral. Nekateri motivi so prav
originalni in učinkoviti, vsa slikanica pa
pomeni nov in lep donesek k domači mla-
dinski literaturi, ki še vedno potrebuje
knjige te vrste. Slikanica se imenuje »Ho!
Ho! Ho!« in je izšla kot druga knjiga mla-
dinske založbe »Pikapolonca«. Napovedani
sta še dve knjigi: »Pik in Pok« in »Koledar
in pratik«.

O geopolitičnih temeljih Češkoslovaške.
V dneh ko stoji vprašanje Češkoslovaške v
osrednjem svetovnega in političnega dogaja-
na in ko se vrli češkoslovaški narod bori
za temelje svoje svobode in nezavisnosti, je
izšla pri »Orbis« v Pragi kot nov zvezek
zbirke »Narodnostna vprašanja« znanstve-
na razprava dr. Jaromila Korčáka »Geo-
politične zaklade Češkoslovaške. Jeho
Kmenové oblasti« (Praha 1938, nakladatelj
»Orbis«, 176 str.). Beseda »geopolitika« se
v zadnjem času stalno pojavlja v teoretič-
nih razmiselnih in političnih zadevah. V
nemščini izhaja že več let časopis »Geo-
politik« in nemška koncepcija geopolitike za-
čenja prodirati tudi v nemške znanstve-
ne kroge. Kdor je pozorneje in kritično za-
sledoval nemško geopolitično literaturo in
se ni dal zaglušiti od hrupa njenega quasi-
znanstvenega aparata, je mogoč ugotoviti,
da se v velikem delu te literature skriva
hudičevsko kopito pangermanizma. Geopoliti-
ka skuša na sociološki podlagi združevati
geografska dejstva s političnimi pojavi. Um-
ljivo je, da sprito subjektivnost ne le
sociološkega, marveč zlasti še političnega
deležnika nova znanost kaj rada preskoči
nejasno mejo znanstvene objektivnosti in
geografijo po silbi podreja višjim politič-
nim oziranjem. Prav ta znanost je lahko v
rokah slabega znanstvenika najboljša pri-
ganjalna imperializma in nemška revija
»Geopolitik« nudi o tem večkrat vprav
otipljivo vidne primere. Češki znanstvenik
dr. Jaromir Korčák se je prišel tudi bavi-
ti z geopolitičnimi vprašanji, vendar se je
pri tem bolj naslonil na francosko politič-
no geografijo. Njegov spis je prvi večji
češki poskus geopolitičnega obravnavanja
češkoslovaškega geografskega kompleksa.

V času, ko je centralna lega Češkoslovaške
postala največji politični problem Srednje
Evrope in usodno vprašanje vse Evrope, je
knjiga dr. Korčáka velik prispevek k teore-
tičnemu obravnavanju srednjeevropskega
vprašanja. Na podlagi geoloških, geografs-
kih, zemljepisnih, etnografskih in drugih
izsledkov razvija češki geopolitični strok-
novnjak predvsem pojem plemenskega po-
dročja, daje na to obris srednjeevropskega
reliefja, se bavi z vprašanji osnovne kon-
centracije prebivalstva, prikazuje češkoslo-
vaška plemenska področja in njih geografs-
ko sovisnost, nato pa ugotavlja razvojne
linije in geopolitično funkcijo Pomoravja
od keltske dobe do danes. V posebnih po-
glavjih razpravlja o težavni unifikaciji Če-
ške, o etnični odprdnosti Slovaške in o no-
vi Slovaški. Dr. Korčák spis dokazuje z
novimi argumenti tesno sorodnost in geo-
politično zaključenost češkoslovaških dežel z
vekovitega zgodovinskega vidika odklanja
ozko in demagoško pojmovanje slovaškega
separatizma. Spis dr. J. Korčáka je zlasti
v svojem geološko-geografskem delu, ki
obravnavava ves srednjeevropski, do Jadrana
segaajoč relief, zanimiv tudi za nas, prav
tako bi lahko našli marsikakega analogijo

glede na geopolitični položaj Slovencev.
Spis kaže, v kakšne globine sega danes raz-
gledanje narodnostnega vprašanja in zgo-
vorno pričuje zoper njegovo simplifikacijo
s katerekoli strani.

S P O R T

Kdo bo plaval na Bledu?

Našo plavalno reprezentanco za srečanje z Italijo bodo
sestavili drevi ob 20.30 v kopališču Ilirije

Za sobotno in nedeljsko tekmo proti Ita-
liji na Bledu naša plavalna reprezentanca
še ni definitivno postavljena. Uprava sa-
seže je sicer določila tekmovalce, ki pri-
dejo za reprezentanco v poštve in s tem po-
stavila nekako ogrado, končno veljavna po-
stava pa se bo formalna šele po nocojšnji
tekmi, ko bodo v spornih disciplinah še en-
krat nastopili naši najboljši.

V naprej je odredil po rezultatih prven-
stva savezni tehnični referent naša zastop-
nika samo za obe progi prostega stila 400
m in 1500 m. Na prvi bosta Jugoslavijo za-
stopala Defilipis in Štrucelj, oba člana su-
šarske Victorije, na 1500 m pa Balla (Voj-
vodina) in Mihalek (Ilirija). Povsod dru-
g pa je situacija še povsem nejasna.

Tako se bo nocoj odločilo, kdo nas bo za-
stopal na 100 m prostu. V poštve prihajajo
Mini (Viktorija), Petrone (Jadran), poleg
njiju pa še Cerer, Žihnerl in Wilfan od Il-
rije, vendar pa Cerer na tej točki ne bo
startal, ker je v tekmi z Italijo s svojimi
specialnimi programi itak že dovolj zapo-
slen.

Še bolj nejasna je situacija za stafeto

4 × 200 m prostu: tu je kar cela vrsta pla-
valcev, izmed katerih bo tehnični referent
moral določiti izbirati in izbrati. Defilipis,
Mini, Mihalek, Cerer, Balla, Štrucelj, Petro-
ne, Puhar, pa morda še inž. Marčeta in
Wilfan, Kurtini in Grkinić so kandidati za
našo reprezentativno olimpijsko stafeto.

O rezultatih lanskega prvenstvenega tek-
movanja v našem področju je treba nak-
nadno zabeležiti še naslednje: prvaki I. raz-
redov v ljubljanski, mariborski in celjski
skupini so postali Hermes, ČSK in Celje,
prvaki II. razredov pa v celjski skupini
Jugoslavija, domžalski Mengeš, v gorejski
Kovinar, v ljubljanski Mladica, v maribor-
ski Slavija iz Pobrežja, v notranjski Vrh-
nika, v posavski Radeče, v trboveljski Pa-
ratje. Po lanskim prvenstvenih propozici-
jah se morajo vrniti v svojo skupino II. raz-
reda Slovan, Gradjanski in Trbovlje, zato
pa napredujejo v I. razred v ljubljanski
skupini Kovinar, v mariborski Slavija iz

Pobrežja, v celjski pa Jugoslavija.
Za odigranje prihodnega prvenstva bo
potrebno 14 terminov, v katerih bodo v
ljubljski skupini nastopali vsakokrat po
štiri pari, v mariborski deloma po dva,
deloma po trije pari, v celjski pa večinoma
samo en par. Zreb je določil srečanja na
slednje in sicer tako, da se prve tekme igra-
jo na igriščih prvoimenovalnih klubov, po-
vratne tekme pa na igriščih ali po izbiri
drugoimenovalnih klubov:

v ljubljanski skupini:
21.8. in 9.10.: Reka-Kovinar, Mars-Her-
mes, Kranj-Svoboda, Bratstvo-Jadran,
25.8. in 18.10.: Hermes-Reka, Mars-Svo-
boda, Kranj-Bratstvo, Kovinar-Jadran,
4.9. in 23.10.: Reka-Svoboda, Hermes-
Kovinar, Bratstvo-Mars, Kranj-Jadran,
11.9. in 30.10.: Bratstvo-Reka, Svoboda-
Hermes, Mars-Jadran, Kranj-Kovinar.
18.9. in 6.11.: Reka-Jadran, Hermes-Brat-
stvo, Kovinar-Svoboda, Kranj-Mars,
25.9. in 13.11.: Kranj-Reka, Jadran-Her-
mes, Bratstvo-Svoboda, Mars-Kovinar in
2.10. in 20.11.: Mars-Reka, Hermes-Kranj,
Svoboda-Jadran, Bratstvo-Kovinar.

V mariborski skupini:
21.8. in 9.10.: Slavija-Rapid, ČSK-Mura,

Iz Julijske krajine Tujski promet v Postojni

O Postojni je »Popolo di Trieste« v ne-
deljo objavil daljši članek, v katerem ugo-
tavlja njen veliki tujakoprometni napre-
dek. Tranzitni potniški promet preko Po-
stojne se je lani v primerjavi z letom 1936
kar potrojil. Vseh potnikov je bilo 517.875.
Od teh se je približno tretjina ustavila v
Postojni in si ogledala svetovno znano ja-
mo.

List ugotavlja, da je ta napredek v glavnem
učinek italijansko-jugoslovenskega spo-
razuma. Zares so bili lani obiskovalci
postojnske jame Jugoslovenci in predvsem
Slovenci številno daleč pred vsemi dru-
gimi narodi. Letos pa so nekateri medna-
rodni dogodki — pri tem je misljen zlasti
priključek Avstrije k Nemčiji in ravoj
nemško-češkoslovaškega spora — zavili na-
daljnji razvoj tujkega prometa v Postojni.
Zato pristojni krogi sedaj razmišljajo,
kako bi se turistični značaj Postojne še
izpopolnil. Postojna bi lahko po sugestijah
teh krogov postala tudi zimsko-sportni
center za vso tržaško pokrajino.

Drobne novice

Nov drog za zastavo. O drogovi za za-
stave, ki so jih pričeli v zadnjem času
postavljati po gorških vaseh in o njho-
vem pomenu smo poročali že pred krat-
kim. Tak drog so postavili sedaj še v Ga-
brovici na Krasu. V nedeljo je bil pose-
čen. Tudi te fašistične manifestacije so se
udeležili gorški prefekt Orazi in drugi za-
stopniki pokrajinskih oblasti.

Hudi očitki. Znano je, da že skoraj 20
let konkurirata med sabo ob tržaška dnev-
nika »Piccolo« kot glasilo tržaških trgov-
skih in industrijskih krogov, ter »Popolo
di Trieste« kot organ fašistične stranke za
vso Julijsko Krajino. Doslej je imel »Pic-
colo« običajno vedno boljše informacije,
kakor pa njegov tekmeec. Tako je tudi v
zadnjih dnevih objavil daljši poročilo o
tekmovanju trgovskih izložbenih aranžer-
jev in o pomembnem sestanku tržaških
obrtnikov ter lepo sliko modela nove uni-
verze v Trstu, ki jih »Popolo di Trieste«
ni imel. Zaradi tega je slednji vzrotil in
hudo napadel prireditelje omenjenega tek-
movanja, voditelje industrijske s rokovne
organizacije ter vse ostale zastopnike pri-
stojnih oblasti, ki so vsi po vrsti fašisti.
Očital jim je, da mu kot glasilu njihove
stranke niso dali o pravem času na razpo-
lago potrebnega gradiva. Proti takemu boj-
kotu, naglašal list, se bo v bodoče boril na
ta način, da bo javno obeležil sleherni po-
stopanje fašističnih oblastnikov in prvako-
v.

V Istri nameravajo zgraditi večjo rafi-
nerijo olja. V ta namen je stavila vlada
na razpolago 500.000 lir. Tovarno bodo
zgradili v enem ali drugem mestecu v za-
padni Istri. Kakor pravi »Corriere Istria-
no«, bodo imeli največ koristi od te tovar-
ne pridelovalci oliv v občinah Buje, Novi
grad, Bovinji, Bal, Vodnjan in Crni vrh.

Še dve progi sta problematični: na 200
m prsno in 100 m hrbtano imamo sicer po
enega plavalca — Cererja za prvo in inž.
Marčeta za drugo. Treba pa je na obeh naj-
ti še drugega najboljšega. Izbirali pa bomo
za prvo med Hribarjem in Grkinićem, ki se
jima bo v nocojšnji tekmi pridružil še Bin-
der, za hrbtano pa med Schellom in Wilfa-
nom, ki ju bo poleg inž. Marčete spremljal
nocoj še Pestevšek.

V waterpolu bo nastopilo začasno re-
prezentativno moštvo, ki je zaenkrat sestav-
ljeno sledeče: Mihovilić (Jadran) — Mat-
ković (Victoria), Giovanelli (Jadran) —
Roje (Jadran), Lenard (Ilirija) proti drugi
garnituri, ki bo bržkone takale: Linhart
(Ilirija) — Polić Vlado (Victoria), Jamnik
(Ilirija) — Demonte (Ilirija) — Puhar,
Petrone (oba Jadran), Polić Boris (Vikto-
ria), v drugem polčasu pa bodo preizku-
sili v enem ali drugem moštvo morebiti še
Fuxa in Čudna (Ilirija) in pa Kurtinija
(Victoria) ter morda Priboška (Ilirija) v
golu.

Vmesne točke bodo izvajali juniorji in pa
novinci Ilirije, pa Cerer bo predvidoma na-
stopil v rekordnem poizkusu na 100 m prs-
no, prav tako pa tudi damska mešana šta-
feta 3 × 100 m. Lep in privlačen spored, ob
katerem bodo lahko pozabili na žalostne
dogodke preteklega sobote.

Pred novo prvenstveno sezono LNP
Prvenstveno tekmovalje se bo v vseh skupinah I. razreda začelo 21. avgusta
in bo trajalo do konca novembra

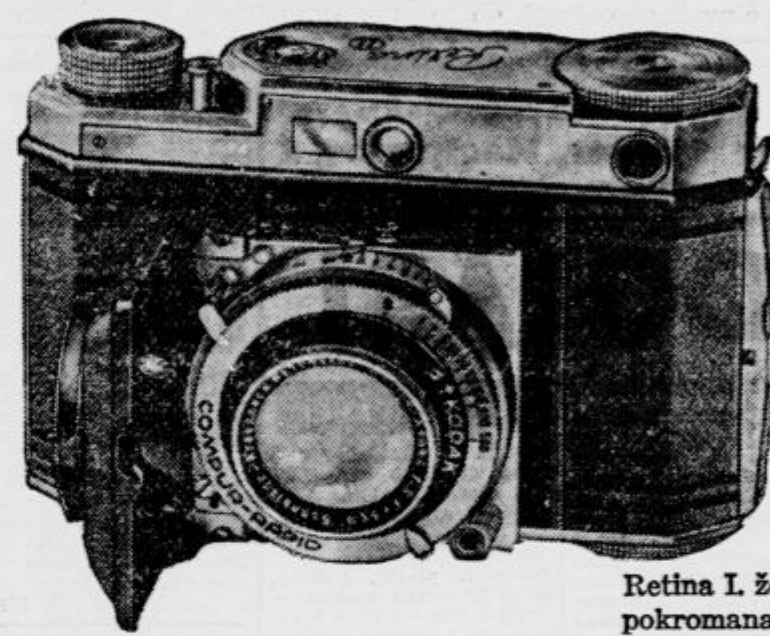
Medtem ko se za ligaško tekmovalje
končujejo že zadnje priprave in bo že 7. av-
gusta na sporedu prvo kolo teh tekem za
naslov novega državnega prvaka, je dal
LNP svojim klubom tudi v avgustu še tri
cele tedne odmora in se bo oficielna prven-
stvena sezona za naše klube začela šele
21. avgusta t. l. Termin pa so za prve in re-
vančne tekme določili tako na gosto, da
bo prvenstveno tekmovalje dokončno za-
ključeno že 20. novembra t. l. in sicer hkrati
v vseh treh skupinah, v ljubljanski, maribor-
ski in celjski.

O rezultatih lanskega prvenstvenega tek-
movanja v našem področju je treba nak-
nadno zabeležiti še naslednje: prvaki I. raz-
redov v ljubljanski, mariborski in celjski
skupini so postali Hermes, ČSK in Celje,
prvaki II. razredov pa v celjski skupini
Jugoslavija, domžalski Mengeš, v gorejski
Kovinar, v ljubljanski Mladica, v maribor-
ski Slavija iz Pobrežja, v notranjski Vrh-
nika, v posavski Radeče, v trboveljski Pa-
ratje. Po lanskim prvenstvenih propozici-
jah se morajo vrniti v svojo skupino II. raz-
reda Slovan, Gradjanski in Trbovlje, zato
pa napredujejo v I. razred v ljubljanski
skupini Kovinar, v mariborski Slavija iz

Prihodnji teden
nastopate
Vaš dopust

potem rabite Retino, da lahko zadržite Vaše
utiske s potovanja hitro in poceni. Vsi Retina
modeli imajo sprožilec na oklopu, avtomatični
transport filma svetlostno jake optike do f2,
Compur ali Compur Rapid zapor, Retina II
ima tudi z objektivom vezani daljinomer
in napravo proti dvojnemu osvetljenju.

KODAK RETINA I. in II.



Retina I. že od Din 1.350. — naprej,
pokromana, s sprožilec na oklopu,
in svetlostno jakimi optikami
Retina II. in v krasni izvedbi za naj-
večje zahteve od Din 2.500 naprej.

28.8. in 16.10.: Mura-Slavija, Rapid-Ma-
ribor,

4.9. in 23.10.: Slavija-Zelezničar, Mura-
Rapid, Maribor-ČSK,
11.9. in 30.10.: Maribor-Slavija, Železni-
čar-Mura, ČSK-Rapid,
18.9. in 6.11.: Slavija-ČSK, Mura-Mari-
bor, Železničar-Rapid,
25.9. in 13.11.: Železničar-Maribor in
2.10. in 20.11.: ČSK-Zelezničar.

Celjska skupina ima spored razdeljen ta-
kole:

21.8. in 9.10.: Celje-Amater, Jugoslavija-
Atletiki, 28.8. in 16.10.: Celje-Jugoslavija,
4.9. in 23.10.: Olimp-Jugoslavija, 11.9. in
30.10.: Atletiki-Celje, Amater-Olimp, 18.9.
in 6.11.: Atletiki-Olimp, 25.9. in 13.11.: Ju-
goslavija-Amater in 2.10. in 20.11.: Olimp-
Celje in Amater-Atletiki.

Parl in termini za klube II. razreda in
mladino bodo izrebrani na seji poslovnega
odhoda LNP dne 9. avgusta.

Zadnji trening SK Ljubljane

V nedeljo bo igrala še prijateljsko tekmo
z zagrebško Concordijo
Vodstvo našega ligaša preko svojih fi-
nančnih možnosti skrbi za to, da bi spravi-
lo svojo enajstoročje v kondicijo. Iz tega
razloga je obvezoval zagrebško Concordijo
za tekmo v Ljubljani. Zagrebčani, do ne-
davnega ligaški klub in nevaren tekmeč naš
Ljubljani, bodo nastopili v svoji najmoč-
nejši postavi. Ohranili so kljub izpadu iz
lige neokrnjeno moštvo, v katerem je več
državnih reprezentantov. Predvsem je znan
njihov srednji krilec Jazbec, ki je že več-
krat nastopil za barve Jugoslavije. Izvrsten
je Elbel, na katerega je vrgel oko BSK. O
Pukšecu pravijo, da je najboljši stranski
krilec.

V splošnem povedano: nedeljska tekma
bo prav zanimiva in izvrsten trening za
naše. Zato upamo, da bo naš sportni svet
v večji meri posetil to tekmo, ki je zadnja
pred pričetkom jesenskega prvenstvenega
tekmovanja.

Dve nočni tekmi v Mengšu

Agilni SK Mengeš priredi v soboto 30. in
v nedeljo 31. t. m. dve nočni nogometni
tekmi s sledečim sporedom:

V soboto 30. t. m. SK Mengeš — re-
prezentanca Domžal, v nedeljo 31. t. m. SK
Mengeš — SK Kamnik. Pričetek tekem bo
ob 21. na igrišču SK Mengeš. Omenjeni
klubi igrajo lep nogomet ter so njihove mo-
či precej izenačene. Občinstvo bo dana pri-
ložnost prisostvovati lepi in zanimivi tek-
mi. Vstopnina je zaradi propagandnega na-
mena minimalna. Prijatelje sporta in ome-
njenih klubov vabimo na poset omenjenih
tekem.

Razpis

VIII. jubilejne motociklistične dirke
na Ljubelj

MK Ilirija v Ljubljani bo priredila na
dan 15. avgusta t. l. ob 10.30 VIII. jubilejne
mednarodne motociklistične gorske hitrost-
ne dirke na Ljubelj.
Proga je dolga 5100 m in vodi od starta
pod Sv. Ano na cilj na vrhu Ljubelja. Star-
talo se bo v dveh minutnih presledkih. Pra-
vico udeležbe imajo vsi člani naših klubov,
kot gostje pa tudi člani tujih klubov, včla-
njenih v mednarodni federaciji. Stroji imajo
ustrezati vsem obstoječim pravilom in
morajo biti opremljeni z dvema zavorama.
Tekmovalni spored je razdeljen v dve ve-
liki skupini, in sicer v dirke sportnih in
dirkalnih motorjev ter dirke turnirskih mo-
torjev. V vsaki skupini bodo motorna kola
razdeljena po kubaturi, in sicer v katego-
rije do 250 cm, do 350 cm, do 500 cm, do
1000 cm in slednjič v poseben razred ko-
les s priklopi, ločeno seveda med sportni-
mi in dirkalnimi ter turnirskimi motorji.
Pisemne prijave proti prijavnini 10 din
za vozilo (ali proti dvojni prijavnini po do-
ločenem terminu) sprejema do 30. t. m. ted-
na.

ništvo MK Ilirije, Ljubljana, Miklošičeva
c. 15 (telefon 20-66).

Za zmagovalce v vsaki kategoriji obeh
skupin so razpisana častna darila in pla-
kete, posebno častno darilo pa za vozača
z najboljšim časom dneva. Vsi dirkači vo-
zijo na svojo odgovornost, za trening bodo
določeni posebni dnevi, na dan dirke pa bo
trening strogo zabranjen. Dirka bo seveda
ob vsakem vremenu.

Dan prej, na dan 14. avgusta, bo na vrhu
Ljubelja I. mednarodna ciljna vožnja, v ka-
teri lahko startajo vsi domači in tuji mo-
tociklisti. Tudi te prijave je treba poslati
tajništvo MK Ilirije do 1. avgusta proti
prijavnini 25 din.

Vsak udeleženez te vožnje bo sprejel spo-
minsko plaketo, klubske ekipe pa častna
darila.

Otvoritev nogometnega igrišča v Zagor-
ju. Pred nekaj leti je imel nogometni klub
SK Zagorje svoje igrišče v Zagorju, SK
Svoboda pa na Lokah. Oba sta morala li-
kvidirati zaradi nerazumevanja občinskih
velmož za razvoj sporta. Zdaj je SK Svo-
boda dobil novo igrišče v Kisovcu na Čehi-
novem travniku, kjer bo v nedeljo otvori-
te. Ob tej priliki bodo gostovali v Zagor-
ju SK Hrastnik, SK Amater iz Trbovelj in
SK Svoboda iz Ljubljane; domačin je do-
mača Svoboda. Tako se bo v zagorski do-
lini zopet poživilo zanimanje za nogometni
sport.

Sportne prireditve na letošnjem maribor-
skem tednu. Kakor vsako leto, bodo tudi
letos v okviru VII. Mariborskega tedna v
času od 6. do 15. avgusta razne pomembne
sportne prireditve. Doslej so prijavljene
motociklistične in koledarske dirke, nogo-
metne tekme in veliki letalski miting na
Teznem, ki bo največja dosedanja priredi-
tev te vrste v Mariboru. Prijavljeni so
umetniki zračnih višav, ki bodo gotovo oča-
rali s svojimi akrobacijami.

Slalom klub 34. Drevi ob 19.30 sestanek
tekmovalcev in trening na običajnem pro-
storu. Vsi in točno!

Petek 29. julija

Ljubljana 12: Odmevi z naših livad
(plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Na-
povedi. — 13.20: Šrami igrajo (plošče).
— 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Na-
ura: Bolgarska književnost po vojni.
— 19.50: Moji vtisi iz Slovenije (esperan-
tisk predavanje). — 20: Plošče. — 20.10:
Ženska ura: Več veselja in družini (gđ.
M. Kovačeva

JACKSON GREGORY:

HČI SOLNCA

Roman.

Kendric si je zapalil cigareto in razmišljen stopil po sobi. Skozi okno se je zastrmel v vrt. Možje, ki so bili prej prikorakali na Zoraidin živž, so se okrog hiše razgubljali proti sosednjim poslopjem.

»Ne bom ti delal sile, Barlow«, je rekel Kendric, ne da bi se bil ozrl. »Sam moraš vedeti, kaj si dolžan storiti. A če ne moreš odkrito igrati z menoj, se bodo ločila najina pota. Zdaj pa se pojdiva kopat in počakajva, kako se bodo začele reči.«

Pet minut kasneje je Kendric zadovoljno čofotal po prostorni kadi. Tiho je zažvižgal predse. Prav za prav zadeve niso tekale tako slabo. Življenje nikakor ni bilo enolično, nasprotno, bilo je polno najlepših nad. Domisljal si je, da mora Ruiz Rios sam v sebi pokati od besa, in ta misel mu je bila v največje zadovoljstvo. Na lepem ga je spet prevzela njegova stara vednost. Povzdignil je glas, živeje je odmevala pesem. Barlowu se je razjasnil obraz, ko ga je čul, in si je pošteno oddahnil.

Pol ure kasneje je bil v služabnica spremila v patio. Tam sta sedela Rios in Escobar pod bradom blizu malega vodometna in se tiho pomenkovala med seboj. Vstala sta, ko sta Amerikanca prišla, in ju povabila, naj sedeta. Bila sta čez običajno mero vladna, a vendar je človek živo čutil, da je

16

vse to samo tanka patina po vrhu. Bila sta prijazna samo na ukaz. In ukazala jima je Zoraida.

»Kar se teh dveh tiče«, je premišljal Kendric, »je ona v resnici neomejena kraljica. Le kako je dosegla to? Niti malo se mi ne zdi, da je človeku s tema dvema kavalirjema lahko izhajati.«

Pomenek se je nekam prečitno nalašč sukal samo okrog neosebne reči. Govorili so o živinoreji, o najboljših pasmah govedu, o načrtih za namakanje polja. Tako sta izvedela, da je Zoraida gospodarka mnogih tisočev akrov zemlje in da je Ruiz Rios ravnatelj njenega posestva. Očividno ji je zavidal bogastvo — grizlo ga je, da je samo v njeni službi: tako se je dalo razbrati iz besed. Pri neki priliki ga je Escobar vprašal s hlinjeno ravnodušnostjo:

»Farma bi bila vaša, če bi ne bilo testamenta, kaj ne, prijatelj Rios?«

Ruiz se je besno ozrl vanj, zakaj vedel je, da se Escobar samo norčuje.

»Posestvo se imenuje rancho Montezuma, kaj ne?« je Kendric posegel vmes. »Od kod pa pride to ime, Rios?«

»To je staro ime«, je rekel Rios kar tako. »Več mi ni znano.«

Prišel je sluga, da jih povabi k obedu, in skupaj so se odpravili v ogromno jedilnico, v kateri bi utegnil kakšen knez prirediti svoje svečane pojedine. Zoraida je sporočila, da je ne bo. Vsi so opazili značilnost geste, da ni za svojo odsotnost navedla nikakega razloga. Naj le vedo, da na haciendi odloča samo Zoraidina volja. Dva velika, zastavna moža, čistokrvna Indijanca iz plemena

Yaqui, sta previdno, obzirno stregla pri mizi. Tiho sta govorila med seboj, še tišje so bile njune stopinje in kretnje. Med jedjo je Kendric mladega Escobarja zapletel v razgovor, da bi kaj izvel iz njega, a je bilo vse zaman. Barlow je medtem kramljal z Riosom, a ta ga je, tako so kazala vsa znamenja, neprestano samo pozorno proučeval. Ko so pospravili mizo, se je Barlow odzval Riosovemu vabilu, da si ogleda hleve, Kendric in Escobar pa sta se vrnila v patio. V Kendricu se je in mah zbudil sum, da so ga nalašč ločili od tovariša, a ni mu padlo na um, kako bi se ognil takani. Kakšnega nasilnega napada se najbrž ni bilo bati, a če bi bil kdo kaj takšnega nameraval, ju skorajda ne bi bilo treba ločevati. Saj sta bila vendar sama proti petdesetorici.

»Oprostite me za trenutek, prosim, senor«, je rekel Escobar.

Pustil je Kendrica pri vodometu in izginil. A komaj je bil odšel, je ena izmed malih hišen prihitela po prstih.

»Prosim, za mano, senor«, je rekla. In radovedno mu je zrla v oči.

»Kam?« je vprašal. »In zakaj?«

Samo nasmehnila se je in zmajala z glavo.

»Tako je ukazano,« je odvrnila. »Prosim, naj bo el senor Americano tako ljubezniv in naj mi sledi.«

Vprašal je, zakaj, pa ni dobil odgovora. In tako je vprašal samega sebe:

»Zakaj pa ne?«

»Kar stopite,« je dejal. »Sledil vam bom.«

VI

KAJ SO GOVORILE ZORAIIDINE OČI

Preden so se bila odprla zadnja vrata pred njim, je Jim Kendric vedel, da ga vodijo k Zoraidi Castelmara. Dekle je drobilo skozi globoko, temno vežo, po dolgem mostovžu in spet v hišo nazaj. Zdelo se mu je, da se nahaja v krilu, ki je bilo najbližje gori. Spet sta prišla na hodnik, nato pa do težkih, z žebli okovanih vrat, ki so se odprla šele na dekletovo trkanje in klic. Stopila sta v prostor, ki ga je razsvetljevala svetilka spod stropa, in v njeni luči si lahko razbral dragoceno, čeprav redko pohištvo. Visok Yaqui zlobnega izraza, ki je za pasom nosil dolgoceven revolver in zakrivljen nož, je bil vratar. Dekle je smuknilo za njegovim hrbtom, mu pokazalo osle in hitelo dalje. Potem spet trkanje na vrata, ki so se odprla šele na dekletov klic. Kdo jih je odprl, Kendric tokrat ni mogel razbrati, zakaj stopil je v najtšro temo, ko so se vrata zaprla. Prostor je bil očividno brez oken ali pa so bila na tesno zavešana z zastori. Njegova vodnica je hitela dalje, on pa je varno sledil tihim stopinjam njenih mehkih mokasinov. Roko je ves čas držal pod levo pazduho, kjer mu je tičal revolver. Vse to odpiranje in zapiranje vrat, vse te skrivnosti iz prostora v prostor so se mu zdele kakor komedija, a vse je pripisoval samo boleštni sli, ki je gospodarico hiše gnala za praznimi efekti. Nič manj pa ni bil pripravljen, da se obrani, če bi ga skušal kdo v temi napasti.

BLAGO za tapeciranje najnovije vzorce samo pri Sever, Marijin trg 2

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Uradnico

z znanjem slovenske in nemške korespondence in knjigovodstva, sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj nastope.« 17668-1

Čevljarstva

pomočnika

zmožnega vsakovrstnega dela, sprejem. Joško Rev, Jesenice, Fužine. 17638-1

Dekle

k otrokom, veselo narave, popolnoma zdravo, sprejem. Začetna plača din 300. Ponudbe pod »Zanesljivo« na ogl. odd. Jutra. 17572-1

Služkinjo

pošteno, ki zna kuhati in vsa hišna dela opravljati, išče hrvatsko obitelj za večje mesto v Dalmaciji. Plača dobra. Nastop takoj ali 1. avgusta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17642-1

Tisoče zahval prejema »MORANA«

SENZACIJA KOZMETIKI



CLAUVITI D'PACCINI IZ ČIKAGA. JE / VOJIM SENZACIONALNI PREPARATOM. POVRNUL ŽENI AKTIV. NOŠT IN MLADOŠT.

ZA ŽENE OD 40 LET NAPREJ MORANA HORMON AKTIV KREMA DIN. 60.- VRNE ŽENI AKTIVNOŠT IN MLADOŠT. OD 30-40 LET MORANA HORMON KREMA (IZ MIŠJIH ŽLEZ) DINARA 50.- OD 18-30 LET MORANA VITA MIN KREMA (VIŠKIH GOR) DIN. 40.-

TE NOVITETE TAKOJ ODTRANJO GUBE, MLAHAVO KOŽO, NEREDE KOŽO MLADOŠTNO NAPETO Z BARŽUNAŠTIM TENOM.

MORANA LEPOTA RAŠTLIN. KI PUDRI V VSEH NIJANAH DIN. 25.

MORANA SPLIT

ZAKLETI GRAD

Službe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarica

začetnica, pridna, poštena, ki je že vajena gostilne in šivanja, išče službo v Ljubljani za 1. avgust. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vestna 673« 17632-2

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Strojepisni pouk

(za časa počitnic). Večerni tečaj od 6. do pol 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer, za začetnike in izveščane. Posebni tečaj za starejše dame in gospode. Pouk traja 1 do 4 mesece. Na razpolago 25 najrazličnejših pisalnih strojev. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure zvečer. Pričetek pouka 2. avgusta. Šolnina zelo nizka. Christofor učni zavod, Domobranska cesta 15. 17666-4

Kuharica

z znanjem nemške, dobre zanesljive, dobi mesto za Split. Poizve se od 9.—11. Novi trg 5-1, levo. 17653-1

Brivski pomočnik

dobro delavec, dobi službo tukaj, Osekar Stanko, brivec, Cerkije pri Kranju. 17653-1

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir, Ljubljana, Wolfova ul. 17669-6

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hišno gobo

zidno plesnobo, lesno gnolbo, zatre odir, prečiščeno zanesljivo na »Mikroskopsko« Ljubljanska komerc. družba Ljubljana, Levčeva 43. — Telefon 24-08. 16969-6

Prodaj

ciha 40 komadov traverz profil 8 a met. 170 dolge 50 metrov železne ograje. Poizve se Marijin trg na stavbi Mayer. 17658-6

Žična železnica

kompletna 11 km s 4 postajališči in 1 lokomobila 40-60 HP in brozamenik z vsem žagarskim inventarjem, prodam radi opustitve obrata. Vprašati pismeno pod 50378 na Publicitas, Zagreb Ilica 9. 16747-6

Lokomobil

»Wolfe 100-140 HP s kondenzatorjem in pregrevnikom, rabljen, toda v dobrem stanju, prodamo. — Grad Ravne, p. Guštanj, Dravska banovina. 17602-29

Kislo zelje

novi, prvovrstni, v sodčkih, dobavlja po naročilu Gustav Erklavec, Ljubljana, Kodeljevoj. Povšetova 47. telefon 25-91. 278-33

Obrt

Sveže guminogavice vseh vrst so došle. Pri tvrdki Adeli Besednik, Ljubljana, Šelenburgova 6. 17649-30

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohištvo

novi in se rabljeni, ki ga želite prodati ali samo dati v shrambo — sprejemamo v posebnih oddekih v komisijah prodaje po zelo ugodnih pogojih. Kupec je v tem oddelku vedno dovolj za dobro ohranjen pohištvo. Vse reklamiramo preskrbimo sami. Sporočite nam na dopisnici ali ustno. Prevzem pohištva v naš komisijah oddelke preskrbimo sami. Ivan Mathian, Ljubljana, Tyrseva cesta 12. 79-12

Kolesa

Originalna francoska kolesa Aiglon Najboljši material, prvovrstno izdelana, fino, trpežno lakirana in pokonana. Najlažji tek. Model: Tour de France Viktor Bohinc, Ljubljana, Tyrseva c. 12. (Dvorščice). 276-11

Kolesa

Radi končane glavne sezije prodajamo po zelo nizkih cenah. Nova trgovina, Tyrseva 36. vis a vis Gospodarske zveze. 17667-11

Stroj

Pletilni stroj štef. 8-60, 2 entel stroja, 2 stroja za gumboce, več krojaških in ženskih, poceni naprodaj pri »Prometu«, nasproti križanske cerkve. 17655-29

Parni kotel

za ogrevanje baterij v sušilnici za lepenko ca 12 kv. m kurilne ploskve, ca 6 atmosfer, po možnosti s pregrevnikom pare, rabljen, vendar v dobrem stanju kupimo. Grad Ravne, pošta Guštanj, Dravska banovina. 17602-29

Večje številne parcel

kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in pa stavovskih hiš ter vseh naprav za gradbeno strokovno izobražen posredovalec

Kunaver Ludvik

Cesta 29. oktobra 6. Telefon 37-33. Pooblaščen graditelj in sodni cenitelj za nasvete brezplačno na razpolago. 25-20

Parcelo

blizu kolodvorov v bližini Ljubljane, prodam. Poizve se: Šiler Ivan, št. Vid 32 pri Ljubljani. 17636-20

Stanovanje

5-sobno stanovanje komfortno, z vsemi pritlikalnimi v II. nadstropju, oddam za november ali prej za Aleksandrovo cesti št. 10 Poizve se istotam pri hišniku. 17656-21

Stanovanje

2 sob, kuhinje in pritliklin, oddam 2-3 osebam za september. Rožna dolina, Cesta V. št. 30. 17654-21

Enosob. stanovanje

solčno, v centru, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17634-21

Stanovanja

5 ali 6-sobno stanovanje s kopalnico, ičem v centru za november, po možnosti v vili. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pline«. 17619-21a

Fototeleje

dobro vpejan, brez konkurence z lepo bodočnostjo, oddam radi selitve proti majhni odškodnini. Kupim Leica aparat, novejši model dobro ohranjen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Sigurna eksistenca 657«. 17657-17

2-stanovanjsko hišo

ali vilo z vrtom, v okolici Ljubljane, najraje za Bežigradom ali v Stožicah, bi vžela v najem takoj ali pozneje mirna stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dobra stranka«. 17193-21a

Stanovanje

obstoječe iz kuhinje in 2-3 sob išče za takoj ali pozneje mirna stranka, najraje za Bežigradom, v okolici Stožic, do vojaške smodnišnice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Avguste«. 17662-21a

IZVOZNIKI in INDUSTRIJCI!

Z novo uredbo o kontroli pakovanja sadja za izvoz ste obvezani, da na košarah, zabojih, sodih in vrečah odtisnete (natiskate) vaš znak ali firmo. Da enostavno in lahko izvršite to obveznost, uporabite naš sistem Pirofania, ki je v to svrhu odobren od ministrstva trgovine in industrije, zavoda za pospeševanje zunanje trgovine pod št. 1128/VI. Obrnite se na: Pirofania, Beograd, Vasina 3/I, poštni predal 467.

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobico

takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17650-23

V lepo sončno sobo

sprejem gospoda kot stanovanca. Mesečno 125 din. Medvedova ul. 8-11, levo. 17651-23

Samsko stanovanje

centralno kurjavo in umivalnico, oddamo 1. avgusta. Vse potrebne informacije daje Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19. vsak delavnik med uradnimi urami od pol 8. do pol 14. ure. — Telefon 25-21 in 25-22. 17659-23

Sobo

solčno, v centru, z vso okrobo, oddam dvema boljšima gospodom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17665-23

Sobe išče

Prazno sobo za 1. avgust, išče mirna gospodinja. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Sobae«. 17648-23a

Sobo za 1 mesec

v Ljubljani za takoj, — ičem za 2 osebi, ki sta velike odsoni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Letovišče«. 17586-23a

Dijalke sobe

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva nižješolca

sprejme boljša obitelj v dobro okrobo. Hrana zadostna in tečna. Cena zmerna. Klavir na razpolago, pomoč pri učenju. Nasl. v vseh poslovalnicah Jutra. 16780-22

Komfortno stanovanje

dveh sob z vsemi pritlikalnimi, najraje v vili, v bližini centra za mesec novembra, išče mirna, solidna stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dobra stranka«. 17193-21a

Stanovanje

obstoječe iz kuhinje in 2-3 sob išče za takoj ali pozneje mirna stranka, najraje za Bežigradom, v okolici Stožic, do vojaške smodnišnice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Avguste«. 17662-21a

Naznanjamo prežalostno vest, da je naš predobri oče, stari oče, tast, gospod

Tratnik Leopold

posestnik in trgovec na Zg. Ložnici, častni občan občine Zalec

danes, dne 26. julija 1938 ob pol 8. uri zvečer po mukopolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere v 84. letu starosti zatisnil svoje trudne oči.

Pogreb draga pokojnika bo v četrtek, dne 28. julija ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti na Zg. Ložnici na farno pokopališče sv. Kancijana v Zalcu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, dne 29. julija ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Nikolaja v Zalcu.

Zg. Ložnica, Litija, Zalec, dne 26. julija 1938.

TRATNIK IVAN, predstojnik sodišča, sin;
ANTONJA, IVANKA, MINKA por. VIZOVISEK, hčere;
TRATNIK STEFKA roj. MATKO, sinaha;
VIZOVISEK IVAN, trgovec v Zalcu, zet;
vnuiki in vnuinkje.

